Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ulica Chorążczyzny l. 31. Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15. Tel. Administracji 73. — —

Cena egzempl. 30 gr. we Lwowie i na prowincji.

Numer dzisiejszy zawiera 20 stron

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

KUPON Y KONKURSU KARNAWAŁOWEGO

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 9133. *Lwów, poniedziałek 17 lutego 1930.* *Rok XXI.*

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna" Spółka z ogr. odp *Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER*

Premjer Bartel we Lwowie.

Okólnik w sprawie paszportów ulgowych. - Fałszywe 100-dolarówki wędrowały z Berlina via Gdańsk do Lwowa. - Czerwona hrabina i biała dama.

DEMONSTRACJE ANTYESTOŃSKIE W KOWNIE.

Kowno, 15. lutego. (PAT) We czwartek o godz. 5 po południu w alei Wolności zebrał się tłum, złożony z 300 do 400 osób, **które usiłowały przejść na plac Jedności przy kościele garnizonowym.** Gdy policja sprzeciwiła się temu tłum usiłował **przejść ulicą Mickiewicza.** Okazało się, iż tłum zebrał się w celu **wyrażenia protestu przeciwko Estonji w związku z podróżą naczelnika Strandmana do Polski i jego wizytą w Wilnie.** Tłum wznosił okrzyki **przeciwko Estonji i usiłował dostać się przed poselstwo estońskie,** lecz policja nie dopuściła do tego.

—o—

WYMIANA PRZEKAZÓW MIĘDZY POLSKĄ A WATYKANEM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego. (st) Między Min. poczt. i telegr. a państwem watykańskiem podpisana została **umowa, w myśl której podjęta została wymiana przekazów pocztowych między Polską a Watykanem.** Do przyjmowania i wypłaty przekazów w państwie watykańskiem upoważnione jest Bureau de Poste Cite du Watican.

—o—

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI ZAKŁADÓW UBEZP. SPOŁECZNYCH.

Warszawa, 15. lutego. (st) W Min. pracy i opieki społ. odbyła się **konferencja przedstawicieli wszystkich zakładów ubezpieczeń społecznych długoterminowych** w sprawie głównych zasad **obliczania i ściągania wkładek ubezpieczeniowych i prowadzenia spisu członków.**

KABARET DENTYSTYCZNY.
(Do artykułu na str. 9-tej.)

DO 1. MAJA 1930.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego (st.) Min. skarbu komunikuje, że **termin** do składania zeznań o dochodzie **przez** osoby fizyczne i spadki wskazujące (nie objęte) został przesunięty z dnia **1. marca na dzień 1. maja 1930 r.**

ŚMIERTELNY WYPADEK w KOPALNI

Katowice, 15. lutego. (PAT) Nocy wczorajszej, **na kopalni „Kleofas" obsunęła się podpora, a spadające wskutek tego zwały węgla zasypały rębacza Tomasza Kuchtę,** powodując jego **śmierć.**

—o—

PENSJE DLA KAWALERÓW VIRTUTI MILITARI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego. (Z) Biuro kapituły orderu wojskowego Virtuti Militari rozesłało do wszystkich Izb skarbowych wykazy kawalerów orderu Virtuti Militari nie służących w wojsku **celem wypłacenia im pensji za rok 1930 w kwocie 300 zł.**

—o—

CZICZERIN NIE CHCE BYĆ KOMUNISTĄ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 lutego. (st) Cała niemal Rosja sowiecka pozostaje obecnie **pod wrażeniem faktu sensacyjnego.** Obłożnie chory **Cziczerin zwrócił się do C. K. W. partji komunistycznej z prośbą o wykreślenie go z listy członków.** Prośba ta pozostaje w związku **ze stanem psychicznym chorego pod wpływem cierpień oraz w przewidywaniu rychłego zgonu. Cziczerin wrócił się do Boga, którego się był wyparł i pozostaje obecnie w stadjum ekstazy religijnej.** Wyrazem tego była **prośba chorego, by sprowadzono do niego duchownego.** Oczywiście przywódcy bolszewizmu nie dopuścili do takiego „skandalu". **Cziczerin pozostaje nieustannie pod czujną opieką GPU, które chce od niego wydobyć zeznania, gdzie znajduje się rękopis pamiętników jego, obawiając się, że jak to miało miejsce z pamiętnikami Krassina — będą one ogłoszone zagranicą po śmierci autora.** Pamiętniki Cziczerina mają zawierać wiele sensacyjnego i kompromitującego rząd sowiecki materjału.

—o—

Wbrew realizmowi.

Lwów, 16. lutego.

Po pomyślnem zażegnaniu konfliktu na „komisji przedsionkowej" przeniosło się ognisko tarcia na teren **komisji wojskowej,** gdzie Klub Narodowy złożył wniosek o zbadanie sprawy zwolnień i emerytur w korpusie oficerskim. Meritum zagadnienia nie chcemy tu poruszać, ani też bronić referentów personalnych M. S. Wojsk. Istotniejsze jest to, że **po raz pierwszy** w dziejach polskiego parlamentaryzmu miałaby się dokonać bezpośrednia ingerencja Sejmu w wewnętrzną politykę personalną ministerstwa i że **tem ministerstwem jest w danym wypadku M. S. Wojsk.**

Szczególną **drażliwość sprawy** zrozumiał nawet pos. Liebermann, rezygnując z tworzenia nowej, nadzwyczajnej komisji i **z góry nie wierząc w skuteczność i wprost w możliwość jej działania.** A jednak, zrzekając się dochodzeń, równocześnie postawił i przeprowadził wniosek, **przesądzający poniekąd wynik śledztwa,** bo kształtujący fakty, przytoczone we wniosku Klubu Narodowego, jako stwierdzone, i potępiający — na zasadzie „coraz bardziej rozpowszechniającej się opinji" — zarządzenia personalne M. S. Wojsk.

Nie trzeba być zbytnim znawcą stosunków, by dopatrzeć się w tej rezolucji **wyraźnego ostrza,** zwróconego — jeśli nie — jak chce p. Kościałkowski — przeciw armji — to napewno przeciw M. S. Wojsk. i ministrowi tego resortu. Zaczepka była tak wyraźna, **wyzwanie tak przejrzyste,** że za konieczne uznał zrzec się przewodnictwa komisji ten sam pos. Kościałkowski, który należąc **do najbliższych współpracowników premjera Bartla,** w niczem nie sprzeniewierzał się dotąd zasadzie współpracy z Sejmem. **Zasada ta naruszona została przez większość komisji.**

Tym, którzy podjęli całą sprawę z jasną świadomością skutków, nie dziwimy się. Klub Narodowy pozostał wierny swej tradycyjnej opozycji, **nigdy nie przykładał ręki do budowania modus vivendi między rządem i Sejmem,** nie opowiedział się — jedyny z polskich i nieliczny z sejmowych klubów — za budżetem. Dla Kl. Narodowego dymisja gabinetu p. Świtalskiego była **porażką,** ponieważ zapobiegła tym ogólnym powikłaniom politycznym, które miały przynieść „ostateczną i zupełną likwidację pomajowego regime'u". Drugą porażką była skuteczność misji pacyfikacyjnej prof. Bartla i oddźwięk, jaki misja ta znalazła u większości sejmowej. Dzięki bowiem osiągniętemu porozumieniu **w nieodgadnioną przyszłość przesunął się moment upadku znienawidzonego przez Klub Narodowy obozu i jego Wodza.** Stąd zrozumiałe są właśnie z tej strony wychodzące próby sprowokowania nowych kryzysów. Mniej zrozumiałe jest, gdy te **ambicje odgrywającego się stronnictwa akceptuje i popiera lewica.**

Lewica w czasie sesji budżetowej wykazała **dużo realizmu politycznego.** Głosując za budżetem i w wielu wypadkach udzielając poparcia postulatom rządu, nie czyniła tego oczywiście z sentymentu do poszczególnych ministrów. Niemal wszystkim nie szczędziła krytyki. A jednak zdawała sobie sprawę z tego, że **upadek rządu prof. Bartla byłby dziś czemś najgorszem,** że poprzeć trzeba ten gabinet **w imię interesów państwowych** nawet bez przekonania wewnętrznego. Świadomość tej konieczności znalazła najdobitniejszy wyraz przy trzeciem czytaniu plenarnem, kiedy to każdy z osobna klub lewicy był ze względów partyjnych przeciw głosowaniu za budżetem, ale wszystkie razem głosowały za nim. Czyżby z chwilą uchwalenia budżetu moment ów przestał obowiązywać? Czyżby znikło **dalsze niebezpieczeństwo kryzysu państwowego?**

Zgodnie z raz już zadokumentowanym realizmem należy domagać się od lewicy dalszego **wystrzegania się wybryków i wyskoków,** pogarszających sytuację. Lewica musi zrozumieć, że sprawa polityki personalnej M. S. Wojsk. gdyby nawet wymagała korektur, **nie należy do rzędu tych problemów, dla których warto i można na ostrzu noża stawiać wszystko:** los obecnego gabinetu, los polityki kompromisowej, los stabilizacji stosunków wewnętrznych państwa. Ryzyko jest zbyt wielkie, aby wolno było zaczynać grę. Tembardziej, że z chwilą jej rozpętania nie demokratyczna lewica będzie panem pola walki.

Zmniejszenie podatku obrotowego.

Rząd wniósł do Sejmu odpowiedni projekt ustawy.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. lutego. (Z). Do kancelarji Sejmu wpłynął **projekt noweli do ustawy o podatku przemysłowym (obrotowym).** Projektowana reforma przewiduje z **dniem 1. kwietnia 1930 obniżenie stawki podatkowej do pół proc. dla handlu hurtowego,** prowadzącego prawodłowe księgi handlowe, dla skupu zawodowego, oraz dla samoistnych dostaw. Art. 3 projektu noweli daje **nową definicję handlu hurtowego.** Równocześnie obniża się według projektu stawki podatkowe **do pół proc. od obrotów uzyskanych przez przedsiębiorstwa handlowe, prowadzące prawidłowe księgi** handlowe dostaw dla instytucji państwowych i samorządowych. Ma to na celu wyrównanie obciążenia dostaw samoistnych i niesamoistnych. Z dniem 1. kwietnia 1931 projektuje się **obniżenie stawki podatko wej do 1 proc.** dla pozostałego handlu towarowego, t. zn. dla handlu detalicznego.

Od 1. kwietnia 1930 projektuje się **zwolnienie od podatku przemysłowego od obrotu transakcji kupna i sprzedaży wszelkiego rodzaju zbóż i mięsa, dokonywanych na giełdach krajowych,** a udowodnionych kartami umów giełdowych, spisanemi przez przysięgłych maklerów giełdowych. Z dniem 1-go kwietnia 1930 projektuje się **obniżenie stawki podatkowej do 1% od obrotu przy niektórych transakcjach bankowych, jak prowizja, procenty i wynagrodzenia komisowe.** Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy proponowane jest **wprowadzenie podatku wyrównawczego dl fabrykatów i półfabrykatów wyprodukowanych przez przedsiębiorstwa nie opłacające podatku przemysłowego w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym,** a przeznaczonych do dalszej sprzedaży, przeróbki lub użytku własnego na obszarze obowiązywania powołanej ustawy. W dalszym ciągu przewiduje się rozszerzenie ulg, dotyczących transakcyj eksportowych surowcami także na kraj. produkcję gospodarstwa rolnego; rozciągnięcie bonifikacji podatku obrotowego przy eksporcie również na eksportowe przedsiębiorstwa handlowe, oraz zniżenie względnie zawieszenie podatku przypadającego od prowizji uzyskanych przez wspólne biura sprzedaży przedsiębiorstw przemysłowych przy transakcjach eksportowych. Projekt ustawy zawiera przepis upoważniający ministra skarbu do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu obowiązującem. **Ulgowe stawki podatkowe pół proc. i 1 proc. przewidziane dla przedsiębiorstw handlowych mogą być stosowane jedynie do obrotu przedsiębiorstw handlowych, uzyskanych ze sprzedaży towarów bez przerobu.** Natomiast do obrotu przedsiębiorstw handlowych uzyskanych ze sprzedaży towarów po ich przerobieniu w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych, tj. w innej postaci, aniżeli zostały nabyte, ma być stosowana zawsze stawka 2 proc. Do projektu ustawy zostało załączone szeroko umotywowane uzasadnienie projektu.

Premjer Bartel wyjechał do Lwowa

PODRÓŻ JEGO MA CHARAKTER PRYWATNY.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15. lutego. (Z) Jak się Wasz korespondent dowiaduje Premjer Bartel wyjechał dziś w nocy do Lwowa. Podróż p. Premjera ma charakter prywatny.

P. Pieracki i p. Duch...

ZAPOWIEDŹ ZMIAN W MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. lutego. (Z). W kołach politycznych twierdzą, że w Min. spraw wewn. **zarówno w centrali, jak i na stanowiskach starostów zajdą w najbliższych dniach poważne zmiany.** W dalszym ciągu utrzymuje się wiadomość o **bliskiem ustąpieniu wicemin. spraw wewn. Pierackiego.** Zupełnie pewne jest ustąpienie dyrektora departamentu samorządowego p. Ducha.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK URZĘDNIKA NIK.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 lutego. (st.) Do Warszawy dziś rano przywieziono **z licznemi ranami głowy i tułowia Bernarda Czajkowskiego, urzędnika NIK wydziału wojskowego.** Z przeprowadzonego dochodzenia wynika, że Czajkowski został przejechany na stacji Wawer przez drezynę kolejową. Po udzieleniu pomocy przez lekarza Pogotowia, Czajkowskiego w **stanie ciężkim przewieziono do szpitala.**

Relacja Marsz. Piłsudskiego

z przebiegu wypadków w dniu 31 października ub. roku.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 lutego. (Z) Przedmiotem rozmów w ostatnich dniach nie tylko sfer politycznych, ale i szerszego ogółu było **oficjalne pismo Marsz. Piłsudskiego, jako Ministra spraw wojsk., skierowane w formie raportu do szefa rządu ówczesnego Premjera dra Świtalskiego.** Treść powyższego raportu udzielona przez obecnego Premjera dra Bartla na żądanie nadzwyczajnej komisji śledczej do zbadania zajść w dniu 31. października z. r. do dyspozycji Marszałka Sejmu wywołała — jak wiadomo — **burzliwą dyskusję na posiedzeniu powyższej komisji.** Większość członków komisji stanęła na stanowisku, **aby pisma tego nie ogłaszać w całości ze względu na to, że treść pisma świadczy, że najwyższe czynniki w państwie traktują w sposób obelżywy innych wybitnych przedstawicieli społeczeństwa i parlamentu.** Stało się to później wiadomem, że **odnosi się to do osoby Marszałka Sejmu.** Klub BB. stanął na stanowisku ogłoszenia pisma. Prasa, a przedewszystkiem dziennikarze parlamentarni **znali treść pisma w głównych ustępach.** W ciągu kilku dni **treść pisma zaczęła już krążyć w odpisach, tak, że dziś możemy podać dosłowny tekst pisma p. Ministra spraw wojsk., tem bardziej, że będzie ono przedmiotem dalszych narad w Sejmie i Sejm będzie musiał zająć stanowisko wobec powyższego pisma przy omawianiu wyniku obrad komisji nadzwyczajnej, powołanej do zbadania zajść.**

Raport Ministra Spraw Wojskowych brzmi:

„Przystępując do mego sprawozdania z zajść wywołanych przez Marsz. Sejmu p. Daszyńskiego w gmachu Sejmu w dniu 31 października ub. r. stwierdzić na początku muszę, że w **zastępstwie chorego Prezesa Min. p. Świtalskiego przybyłem do gmachu Sejmu o godz. 4 bez pięciu minut.** Gdym wchodził do gmachu Sejmu **spostrzegłem grupę oficerów, którzy utworzywszy szpaler oddali mi należne honory.** Przechodząc zaś przez następną salę widziałem całe mnóstwo ludzi, którzy w spokojny sposób krążyli po sali, ustępując mi miejsca do przejścia. Natychmiast po wejściu do pokoju rządu **kazałem swemu szefowi ppułk. Beckowi zawiadomić Marszałka Sejmu o mojem przybyciu ze stwierdzeniem, że jestem w zastępstwie p. Premjera, który jest niezdrów.** Po pewnym przeciągu czasu ppułk. Beck wraz z p. Min. spraw wewn. Składkowskim wrócili komunikując mi, że p. **Marsz. Sejmu Daszyński oświadczył, iż wobec wkroczenia siłą do Sejmu oficerów nie otworzy posiedzenia Izby.** Gdym to usłyszał zdecydowałem odrazu, że **ten pan jest nieprzytomny, jest warjatem i muszę dlatego pozostawić załatwienie sprawy z warjatem czynnikom sejmowym bez mego w tej sprawie udziału.** Przy przeprowadzaniu dochodzeń w stosunku do panów oficerów za podstawę wziąłem **ogłoszony w dniu następnym przez tego pana komunikat prasowy.** W stosunku więc do niego stwierdzam co następuje:

Gmach sejmowy nie był zajęty przemocą.

a) Co do zajęcia przemocą części gmachu Sejmu przez panów oficerów, co do przedsionka (inni nazywają to holem) wziąć trzeba pod uwagę, że **znajduje się tam oddział pocztowy wolny w dostępie każdemu tak, iż mowy być nie może o zajmowaniu przedsionka przemocą.** Z dochodzenia jakie zrobiłem, twierdzę, **iż żaden z oficerów tam obecnych nie był ani pytany, ani zatrzymywany, ani też w jakikolwiek sposób nie przeszkadzano mu wejścia do tej części Sejmu.** Co się tyczy wejścia dalszego stwierdziłem, iż **tylko niektórych pytano, w jakim celu przybywają,** przyczem prawie większość miała na celu **wystaranie się o bilety na galerję lub wogóle wejścia na salę przez znanych sobie posłów.** Niektórych z nich odesłano do jakichś innych wejść. gdzie znaleźć można było wejście do sal klubowych, innych zaś puszczono dalej , gdy można było skonstatować, **że dany poseł lub inny jakiś znajomy znajduje się gdzieś w pobliżu.**

Wobec tego, iż nie chciałem przypuszczać, że całe zajście jest zmyślone przez tego pana, **zacząłem poszukiwać, co mi zajęło dużo czasu, jakiegoś chociażby drobnego zajścia pomiędzy którymś z oficerów a pomiędzy kimkolwiek w gmachu sejmowym.** Przypuszczałem, że mogła być jakaś ostrzejsza rozmowa lub nawet **próba czynnego znieważenia.** Stwierdziłem jednak, że niema ani jednego takiego wypadku tak, iż dumnym być mogę z umiejętnego i taktownego zachowania się panów oficerów nawet w najprzykrzejszych sytuacjach. **Kłamstwem więc jest twierdzenie tego pana o tem, iż w dniu 31. października oficerowie przemocą zajęli jakąkolwiek część gmachu sejmowego.**

Uzbrojenie oficerów.

b) **Co do uzbrojenia oficerów.** Przy przejściu mojem przez szpaler oficerów, oddających mi honory, **rzucałem wedle zwyczaju okiem w prawo i w lewo.** Stwierdziłem odrazu, iż przy szabli mogła być zaledwie **połowa oficerów,** inna część zewnętrznie nie miała na sobie broni. Dodam, **iż sam osobiście byłem przy szabli i miałem w ręku białe rękawiczki.** Co prawda pan ten w ostatnich ustępach swego ogłoszenia publicznego **mówi tylko o szablach, gdy mnie osobiście mówił o bagnetach, karabinach i rewolwerach.** Dla wyjaśnienia więc stwierdzam, **że szabla dawno przestała być bronią i z wyjątkiem kawalerji, nigdy nawet nie bywa ostrzona, stanowiąc tylko tradycyjną część uniformu.** Ta część uniformu jest w niektórych wypadkach nawet przykazana do noszenia. Dodam, że przy długich dyskusjach, które się toczyły z powodu szabli jako broni, zawsze powtarzałem ulubiony mój frazes, że **„wolę dobrą laskę niż szablę, jako broń“.**

Już przy rozmowie ogłoszonej przezemnie z p. Daszyńskim **byłem zdziwiony tem twierdzeniem o uzbrojeniu oficerów i pytałem go, czem on tego dowiedzie.** Wobec zaś tego, że pan ten innych dowodów poza tym, który czytałem w ogłoszonym przez niego komunikacie nie przytoczył, pozostaje mi przyjęcie do stwierdzenia, **że kłamstwem jest, jakoby oficerowie, którzy byli w Sejmie byli uzbrojeni.**

c) **Co do liczby oficerów.** Dochodzenia w tej sprawie były mi bardzo trudne ze względu na to, iż **część oficerów zresztą niewielka** przychodziła do Sejmu na bardzo krótki okres czasu, zaraz potem gmach Sejmu opuszczała. **Liczba takich oficerów stwierdzona przezemnie dochodzi do 8.** Co się tyczy liczby oficerów, którzy w gmachu stanowili grupę dzięki niemądrym i niestosownym zarządzeniom tego panem, **to nie dochodzi ona do 50 i stanowi cyfrę 47.** Gdybym więc nawet dodał owych 8 oficerów, gdybym dodał całą liczbę oficerów, która była z przepustkami stałemi do Sejmu, to **nie dojdzie ona nigdy nawet do liczby 80,** a cóż dopiero do liczby „stukilkudziesięciu“, która jest zgłoszona przez komunikat tego pana. **Stwierdzam więc, że kłamstwem jest, jako w inkryminowanym przez tego pana dniu 31. października znajdowało się stukilkudziesięciu oficerów w gmachu Sejmu.**

Sprawa wezwania oficerów do opuszczenia gmachu sejmowego.

d) **Co do dwukrotnego wezwania panów oficerów do opuszczenia gmachu Sejmu.** Wszyscy oficerowie, którzy w inkryminowanym przez tego pana dniu byli w przedsionku sejmowym **stwierdzili mi w swych raportach, iż z chwilą, gdy jako minister spraw wojskowych przybyłem do Sejmu, to mogli usłuchać mego rozkazu czy polecenia, lecz nie mogli słuchać niezrozumiałych dla nich zaprosin do wyjścia za drzwi i pozwolenia zrobienia sobie w ten sposób afrontu.**

Gdy zaś pan ten substytuując siebie w stosunku do oficerów przez nieznanego zupełnie komukolwiek pana **wkroczył w dziedzinę kryminalną,** to **oficerowie nie byli w stanie poddać się takiemu nakazowi i zmuszeni byli czekać rozkazu swego przełożonego.** Jeżeli twierdzę, że w ten sposób wkracza się w dziedzinę kryminalną, to dlatego, iż **rozkazodawstwo w stosunku do wojska, do jego grup i jego oddziałów, jest bardzo ściśle oddane przez państwo w określony zupełnie sposób, określonym sposobem i istnieją paragrafy karne, które niewczesną substytucję dowodzenia karzą bardzo surowo.** Nie mówię naturalnie tego, ażebym **nieodpowiedzialnego pana proponował pociągnąć do odpowiedzialności, lecz dlatego, gdyż system taki nie odpowiada ani powadze, ani stanowisku Marszałka Sejmu polskiego.** Dodam, że w ciągu całego mego pobytu w Sejmie, który trwał do godz. 5.30 wieczorem, **ja zastępujący prezesa gabinetu ani razu nie byłem zawiadomiony o tych niesmacznych próbach substytuowania prawa rozkazodawstwa w stosunku do wojska przez p. Daszyńskiego i przez podwładne mu organy.**

Konkluzja.

Z powyższych więc dowodów podaję swój wynik, który streszczam w krótkich słowach. **Kłamstwem więc jest, że panowie oficerowie w dniu 31. października z. r. wywołali jakiekolwiek zajście w gmachu sejmowym; natomiast prawdą jest, że zajście to wywołał Marszałek Sejmu p. Daszyński.** Wreszcie dodaję, że **sprawa ta wywołała bardzo żywe i silne zaniepokojenie wśród wszystkich oficerów wojska polskiego, którzy nagle dowiedzieli się, że gmach Sejmu jest dla oficerów niedostępny.** Nad zajściami w gmachu sejmowym na zebraniach oficerskich dyskutowano z kodeksem honorowym w ręku. Dlatego też zmuszony byłem wydać „rozkaz oficerski“, kończąc to zajście tym rozkazem. Rozkaz ten w załączeniu przesyłam. Minister spr. wojsk. J. Piłsudski, Marszałek Polski.

Dodać należy, że Marsz. Piłsudski **wydał dnia 7. listopada 1929 r. rozkaz do oficerów, w którym stwierdza, że oficerowie, którzy przybyli do Sejmu 31. X. spotkali się z afrontem i w każdym razie mieli prawo oczekiwać rozkazu czy polecenia opuszczenia gmachu sejmowego właśnie tylko od swego zwierzchnika tj. p. Marszałka.** W poleceniu opuszczenia Sejmu przez urzędników sejmowych oficerowie musieli widzieć lekceważenie i nieposzanowanie munduru.

POMOC ŻYDÓW AMERYKAŃSKICH DLA WSPÓŁWYZNAWCÓW W ROSJI.

N. Jork, 15. lutego. (PAT) **Żydzi w N. Jorku uchwalili zebrać w ciągu najbliższych czterech lat dwa miljony dolarów na pomoc dla najbiedniejszych swoich współwyznawców w Rosji.**

KATASTROFALNY POŻAR W LONDYNIE.

Londyn, 15. lutego. (PAT) Dziś w nocy, **w centrum Londynu wybuchł pożar. 3 kobiety poniosły śmierć. Ponadto jest wielu rannych.**

Ważne decyzje rządu
w sprawie załagodzenia kryzysu gospodarczego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. lutego (Z). Korespondent Wasz otrzymuje następujące informacje: W wyniku narad gospodarczych, jakie odbyły się w ostatnich czasach w Prezydjum Rady Min. **komitet ekonomiczny Min. powziął na jednem z ostatnich posiedzeń szereg postanowień, zmierzających do złagodzenia bezrobocia i ożywienia przemysłu.** Przedewszystkiem więc w łonie Min. przem. i handlu **powołana została komisja, która w okresie większego natężenia kryzysu gospodarczego będzie uzgadniać program inwestycyj i wszelkich zakupów państwowych, a w miarę możności i samo rządowych.** Min. przem. i handlu ma opracować ponadto w najbliższym czasie **jednolity projekt tymczasowych zasad obowiązujących dla przetargów państwowych i samorządowych,** oraz przygotować projekty zasadniczych ustaw w tym przedmiocie.

Komitet ekonomiczny postanowił następnie:

1) **powstrzymać wszelkie inwestycje państwowe, jak również tworzenie nowych przedsiębiorstw państwowych w zakresie zadań, które mogą być spełnione przez prywatną inicjatywę gospodarczą;** 2) powstrzymać o ile możności te inwestycje państwowe i sasamorządowe, **które wymagają zakupów zagranicą,** 3) zalecić instytucjom państwowym i samorządowym, aby **w roku 1930/31 nie czyniły nowych inwestycyj, które nie osiągają dostatecznej rentowności względnie nie oddziaływują dostatecznie na ożywienie życia gospodarczego.** W zakresie budownictwa komitet ekonomiczny polecił wszystkim Ministerstwom **opracowanie w krótkim czasie zestawień cyfrowych, dotyczących programu budowlanego Ministerstw, banków i przedsiębiorstw państwowych.** Pozatem Min. spraw wewn. ma opracować do końca bm. program działalności budowlanej samorządu. Instytut do badania konjunktur gospodarczych i cen i ma zbadać, czy i w jakim stopniu **możliwe jest złagodzenie wahań konjunkturalnych za pomocą odpowiedniego wykorzystywania zamówień i inwestycyj państwowych i samorządowych.**

Komitet ekonomiczny polecił instytucjom państwowym **możliwie jak najszybsze wypłacenie bezspornych należności dostawcom za wykonanie zamówień.** Równocześnie komitet ekonomiczny uznał za celowe, **aby na wniosek ministra skarbu Bank Polski otworzył kredyt zastawowy (rejestrowy) do wysokości 50 miljonów zł. na analogicznych warunkach do istniejącego już kredytu zastawowego rolniczego.** Wreszcie w związku z opracowanym w min. rolnictwa programem **natychmiastowej pomocy dla rolnictwa,** komitet ekonomiczny minist. postanowił **przekazać zadanie możliwości zmobilizowania kapitałów na cele kredytowe dla rolnictwa, komisji rzeczoznawców, złożonej z przedstawicieli zainteresowanych ministerstw banków państwowych i Banku Polskiego, oraz polecił zainteresowanym ministerstwom przeprowadzenie odpowiednich konferencyj w sprawie realizacji poszczególnych postulatów ministerstwa rolnictwa.**

Budżet ministerstwa reform rolnych

NA POSIEDZENIU KOMISJI SENACKIEJ.

Warszawa, 15 lutego. (PAT). Przed przesłaniem budżetu Sejmu do Senatu, **senacka komisja budżetowa** odbyła kilka posiedzeń przygotowawczych, na których **zostały przedyskutowane następujące ministerstwa:** Prezydent Rzeczypospolitej, Senat, Sejm, N. I. K. P., Prezydjum Rady Ministrów, ministerstwo rolnictwa, ministerstwo sprawiedliwości i ministerstwo przemysłu i handlu. Głosowanie nad temi ministerstwami zostały odłożone.

Obecnie, po otrzymaniu budżetu. uchwalonego w trzeciem czytaniu przez Sejm, komisja przystąpiła do właściwych obrad nad budżetem. W piątek, 14. bm. ukończono dyskusję nad budżetem ministerstwa komunikacji, w sobotę zaś przystąpiono do **budżetu ministerstwa reform rolnych.**

Sprawozdawca sen. **Iżycki** (Wyzwolenie) wnosi o przywrócenie sum skreślonych w trzeciem czytaniu przez Sejm.

Minister reform rolnych Staniewicz, zabierając głos oświadcza, że połączenie ministerstwa reform rolnych z ministerstwem rolnictwa należy od dawna do jego programu. Nie spotyka się to jednak z zaniteresowaniem społeczeństwa. **Wogóle w sprawie poprawy ustroju rolnego spotyka się minister z obojętnością ogółu.** Minister współpracuje z Sejmem, a jednak **ten Sejm, bez porozumienia się z nim skreśla mu kredyty na urzędników kontraktowych,** dezorganizując tem sama mem prace w ministerstwie. W zakończeniu minister podkreśla ścisłą łączność problemu emigracyjnego z zagadnieniem naprawy ustroju rolnego i apeluje do komisji o przywrócenie sum skreślonych przez Sejm.

Następnie przemawiali **sen. Boguszewski, sen. Daszyńska - Golińska, sen. Hassbach** (Kl. Niem.), **sen Głąbiński, sen. Gruszczyński** (PPS), **sen. Wańkowicz** (BB). W końcu ponownie minister reform rolnych Staniewicz.

Głosowanie nad budżetem odłożono.

Następne posiedzenie we wtorek o godz. 11 przedpoł. Na porządku dziennym budżet Ministerstwa rolnictwa i Ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Wrzenie w Hiszpanji.

Madryt, 15. lutego. (PAT) W Sagunto, w okolicach Walencji, **grupa robotników wtargnęła do gmachu ratusza i zabrała stamtąd obraz, przedstawiający Primo de Riverę, poczem rozeszła się, nie wywołując żadnych zajść.**

Hendaye, 15. lutego. (PAT) Według doniesień z Madrytu, **bezrobotni urządzili tam ponowne demonstracje. Policja interwenjowała, aresztując szereg osób. Kilku manifestantów odniosło kontuzje.**

GROŹBA STRAJKU NA UCZELNIACH WYŻSZYCH.

Barcelona, 15. lutego. (PAT) Studenci tutejsi oświadczyli, że **przystąpią do strajku powszechnego, o ile żądania ich nie zostaną zaspokojone.**

OSTRZEŻENIE MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU.

Warszawa, 15. lutego. (PAT) Do wiadomości ministerstwa przemysłu i handlu doszło, że niejaki **Alfred Konecki,** redaktor czasopisma „Przemysł, Finanse i Polityka“ zwraca się do różnych przedsiębiorstw przemysłowych w całym kraju z akwizycją ogłoszeń i powołuje się na ministra przemysłu i handlu, lub na ministerstwo, za wiedzą i aprobatą jakoby których prowadził tę akcję.

W związku z tem ministerstwo stwierdza, że ani p. ministrowi przemysłu i handlu, ani ministerstwu przem. i handlu **wymieniony osobnik znany nie jest i żadnych upoważnień nie otrzymał.**

Również i żadnym innym wydawnictwom ani przez p. ministra ani przez ministerstwo przem. i handlu nie są udzielane poparcia w imprezach finansowych.

—o—

KONWENCJA BUŁGARSKO-JUGOSŁOWIAŃSKA.

Sofia, 15. lutego. (PAT) Wczoraj odbyło się w **ministerstwie spraw zagr. podpisanie konwencji bułgarsko-jugosłowiańskiej w sprawie likwidacji podwójnej własności, oraz układu o utrzymaniu porządku na granicy.**

—o—

Z kroniki filmowej.

Jeden z najpotężniejszych koncernów filmowych, znany w całym świecie i naszej publiczności, mianowicie **„Metro-Goldwyn - Mayer“** — którego marką ochronną jest również znany i sympatyczny **„Lew“** — posiada w naszem mieście swoją placówkę, której kierownikiem jest pan Franciszek Schwarzwald. Wytwórnia wystawia w najbliższym czasie jedno z najpotężniejszych dzieł techniki filmowej pod tytułem **„Skrzydlata flota“** (film dźwiękowy), które wyświetlone zostanie w **Kinie „Apollo“.** W filmie tym ujrzymy niewidziane dotąd zdjęcia z powietrznej floty Amerykańskiej.. W filmie tym wystąpi w głównej roli ulubieniec publiczności Ramon Navaro. P. Pułkownik Rayski, szef lotnictwa polskiego, który film ten widział w Londynie, nie miał słów zachwytu i rozkazał całemu korpnsowi lotn. stacjonowanemu w Warszawie, film ten oglądać. Będziemy więc mieli w najbliższych dniach sposobność podziwiać również film ten we Lwowie. W najbliższym czasie ukażą się dalsze wspaniałe obrazy dźwiękowe tej przodującej wytwórni **Metro-Goldwyn-Mayer,** mianowicie: **„Dzika Orchidea“ z boską Gretą Garbo,** oraz **„Kobiety, nie dla małżeństwa“,** dalej **„Most św. Ludwika z Rey“** — i wreszcie film **„Wiking“** wykonany wedle najnowszego wynalazku w barwach naturalnych. Filmy te oglądać będzie mogła publiczność w najbliższych tygodniach.

WYMIANA DEPESZ MIĘDZY PREZ. RZPLTEJ A OJCEM ŚW.

Warszawa, 15. lutego. (PAT) Z okazji 8. **rocznicy koronacji Ojca Św. Piusa XI.** odbyła się następująca wymiana depesz: „Jego Świątobliwość Pius XI. Citta del Vaticano. Obchodząc z całym narodem polskim drogie wspomnienia związane z rocznicą koronacji Jego Świątobliwości, proszę o przyjęcie **wyrazów mego serdecznego oddania, oraz najgoretszych życzeń szczęścia Jego Świątobliwości i chwały Jego panowania.** Podpis Ignacy Mościcki.“

„J. Ekscelencja Ignacy Mościcki, Prezydent Rzpltej, Warszawa. Przyjęliśmy z ojcowskiem uczuciem hołd i życzenia Waszej Ekscelencji z okazji 9. rocznicy naszej koronacji **i dziękując z serca za dowody uczucia samoistnego, jesteśmy szczęśliwi mogąc w zamian wyrazić najlepsze życzenia pomyślności dla Waszej Ekscelencji. (— Pius XI. —)**

—o—

SPRAWA HARRIMANA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego. (st) W poniedziałek dnia 17. bm. **odbędzie się u Premjera Bartla konferencja poświęcona całokształtowi zagadnień elektryfikacji Polski.** W konferencji wezmą udział ministrowie: robót publ., przem. i handlu, skarbu, spraw wojsk i spraw wewn. Na konferencji tej omawiane **będą zagadnienia oświetlające wszechstronnie stan elektryfikacji kraju z uwzględnieniem położenia obecnego oraz potrzeb na przyszłość.** Ponadto konferencja zajmie się sprawą elektrowni komunalnych oraz kwestją podań o udzielenie uprawnień elektryfikacyjnych. M. in. rozpatrzona będzie **sprawa projektu koncesji firmy W. A. Harrimana.** Sprawę tę zreferuje na konferencji p. minister robót publicznych **inż. Matakiewicz.**

NIEDYSKRECJE WARSZAWSKIE

Czy istnieje czwarta brygada?

Kilka słów o wychowaniu i asymilacji ideowej.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej").

Warszawa, w lutym.

W czasie słynnego zjazdu legjonistów w Wilnie panowała **niezwykła serdeczność:** serdeczność kombatantów, myśl ku przeszłości zwrócona ze wspomnieniem ciężkich i wzniosłych, bolesnych i radosnych chwil, **pamięć o tych, co odeszli, skojarzona z radością na widok żyjących, dawno niewidzianych.** Jeden **z cudzoziemskich gości,** którzy także dość licznie zjechali, obserwujący zjazd z życzliwością i poinformowany o dziejach pierwszej brygady, zauważył trafnie, że **widzi się tu rzeczywiście prawdziwe i wzruszające święto żołnierskie,** ale wygląda to raczej na świętowanie przeszłości. Ci wyfraczeni dygnitarze, lub ugalowani generałowie wyglądają **jak członkowie rodziny, którzy rozeszli się w różne strony,** ale tylko z okazji święta rodzinnego witają się jak bracia. — Ale gdzie jest **Wasza Przyszłość, gdzie jest Młodzież, gdzie są następcy, którzy płomyk pierwszej brygady rozdmuchują w wielkie ognisko?** Gdyż to spodziewałem się zobaczyć.

I tu ktoś przygodnie, w innym zresztą związku rzucił słowo: **czwarta brygada.** Zbyt dużo bowiem ludzi przyjechało **do niedawna obcych lub wrogich idei legjonowej.** Cudzoziemski gość informujący się pilnie, **zapytał o znaczenie słowa „czwarta brygada".** I gdy mu wyjaśniono wówczas już powszechnie znane znaczenie, zaprotestował żywo: **„To jest wprost coś przeciwnego, jak być powinno, czwarta brygada, to młodzież, to przyszłość, to cały naród. Marszałek Piłsudski, którego dopiero co widziałem i słyszałem, godzien jest tego, byście mu zorganizowali nową brygadę ideową, młodzież prawdziwą, czwartą brygadę".**

Gdzie są szeregi młodociane?

Czy istnieje owa **prawdziwa, czwarta brygada?** Czy są **nowe szeregi młodociane,** sięgające nawet w wiek dziecięcy, które nie należy poznawać po tem, że na **podobieństwo uroczystości imienin cesarza Franciszka,** albo jedynie tradycjonalnie i obowiązkowo, albo nawet z przymusu **obchodzą święta i uroczystości legjonowe, lub związane z osobą Marszałka?** Czy podobnie jak niegdyś, — gdy wszystko, co duchowo żywe i najróżnorodniejsze żywioły — **studenci, artyści, literaci, robotnicy, socjaliści, ziemianie, skauci, wojskowi z powołania, dzieci, marzące o tem, by zostać ułanami, publicyści, uczeni, fantaści, awanturnicy, marksiści, brzozowczycy, wielbiciele Żeromskiego i Sienkiewicza, wszyscy spotkali się w jednym ogniu, w jednym stopie, w pierwszej brygadzie, pod egidą Komendanta!** Czy i teraz w obecnej chwili wszystko co młode, co żywe i wierzące, pełne nadziei, pełne niecierpliwości i aktywności pionierskiej, z zuchwałem spojrzeniem w przyszłość — **czy to wszystko się zetknęło i skupiło w nowej formacji ideowej, kontynuującej ducha pierwszej brygady?!** Czy duch ten rozprzestrzenił się i rozplenił, czy ma **duchowe potomstwo?**

Ciury, najemnicy, karjerowicze i przygodne pętaki...

Ze wstydem musimy przyznać, że **słowo „czwarta brygada" ma bardzo niepochlebne znaczenie:** wszystkie **ciury i najemnicy augurów,** wszystkie **tuzy** z różnych partyj politycznych, wszystkie **„pieriebieżczyki", karjerowicze, przygodne pętaki,** albo w najlepszym razie ludzie niezdecydowani, choć porządni — oto, co się rozumie pod nazwą **„czwarta brygada".** Jednem słowem, „czwarta byrgada", to nie żadna brygada, chyba, że **brygada ciurów i gromada szczurów, które pouciekały z wszystkich okrętów, a teraz strzyżą uszy, a nuż i z tego trzeba będzie uciekać.**

Przyczyny tego zjawiska należy szukać nietylko w ludziach, którzy przyplątali się do tej fazy ruchu legjonowego, datującej się od roku 1926, ale należy **winić przedewszystkiem tych,** którzy reklamując się jako organizatorzy i miarodajni reprezentanci ruchu, **nie dali ani życia, ani idei, ani żadnej konkretnej organizacji nie stworzyli.**

Oddział II. zamiast polityki

Ekskluzywność mafijna, łatwe i prędkie biurokratyzowanie się ludzi, jak się zdawało do niedawna, żywych, młodych i obiecujących i **przesiąkanie pleśnią źle zorganizowanych resortów,** do których zostali wcieleni, (co wynikło z braku wyrobienia, braku koncepcji, braku idei), **płytki, powierzchowny, wprost operetkowy sposób militaryzowania różnych dziedzin życia,** opierający się na wyobrażeniu, że **wystarczy siedzieć na stołku ministerjalnym, mieć telefon na stole, adjutanta lub policjanta przy drzwiach i wtedy już wszystko można załatwić rozkazem,** brak serca dla młodzieży, romantyczno- (czytaj etatystyczno) biurokratyczny stosunek do spraw gospodarczych, a barbarzyńsko - kawiarniany wobec spraw kulturalnych, **oddział drugi zamiast polityki,** poczucie prawne bardzo zbliżone **do poczacia prawnego żandarmów rosyjskich, podsłuch telefoniczny zamiast przysłuchiwania się opinji,** a zamiast formowania opinji formalne szantaże — czyż to wszystko mogło pociągnąć serca i dusze młode, gorące, ofiarne, albo poważnych odpowiedzialnych ludzi, wybitne jednostki, **zdolne stać się fundamentem sprawy, której się poświęcą?** Wprost przeciwnie: jeśli rządy pomajowe zrobiły pewne kroki w zakresie techniki państwowej, to w każdym razie **nie w kierunku rozplenienia idei** — w kierunku wytworzenia tego, cośmy nazwali **prawdziwą czwartą brygadą,** zatem **nie** w kierunku moralnego ugruntowania się na bliższą i dalszą przyszłość.

Czy zjawili się jednak **pomocnicy wychowania narodu?** Czy stosowano **taktykę asymilacyjną,** a temsamem wzbogacającą, szczupłe grono czy ghetto mafijne? Czy stworzono **nową brygadę, bodaj zaczątki nowej brygady ideowej?**

Sposób, w jaki się wzięto do tego, można podzielić **na trzy epoki:** w pierwszej **nic nie było,** w drugiej nie było, ale zdawało się, że **jeszcze będzie,** a w trzeciej było tak, że **lepiej, aby nie było wcale...** Jako wyniki tej trzeciej epoki można podać między innemi **sposób zorganizowania partji BB., stosunek do robotników i stworzenie tzw. B. B. S.** i stosunek **do młodzieży uniwersyteckiej,** kulminujący (zresztą zupełnie przypadkowo) **w słynnej awanturze z klockami,** która przebiegła przez Polskę **jak wiatr miotający pył w oczy,** uniemożliwiając na czas dłuższy, nie mówię już stworzenie nowej brygady ideowej, ale wogóle **wszelki kontakt ideowy z młodzieżą.**

Marszałek Piłsudski i Premjer Bartel.

Bardzo słuszny był postulat **wzmocnienia władzy i usprawnienia administracji,** jeszcze słuszniejszem byłoby **utrwalenie dokonane nie przez zewnętrzny, lecz przez moralny autorytet.** Ten autorytet posiadł **Marsz. Piłsudski** na bardzo dużą skalę, ten autorytet posiadł także **Premjer Bartel.** Ponieważ Premjer Bartel nie był legjonistą, a mimo to był wybrany przez Marszałka do sprawowania rządów, **robiło to tem lepsze wrażenie;** szerokie warstwy ludności rozumowały mniej więcej w ten sposób: **Marszałek stoi ponad partjami i koterjami, dobiera ludzi jak najlepszych z poza koteryj, jest zatem nadzieja, że tężyzna, praca i wartości charakteru, dojdą w Polsce do głosu i że mają szanse wszystkie sfery, wszystkie ugrupowania.**

Straszenie problemem posadowym

NIE PRZYCZYNI SIĘ DO WYCHOWANIA NOWEJ BRYGADY MŁODZIEŻY IDEOWEJ.

Gdyż rozkazów policyjnych, a nawet zmuszania do tego czy innego stosunku do przysposobienia wojskowego **nie można nazwać kontaktem ideowym.** Dawanie posad, niedawanie posad, straszenie problemem posadowym, także nie jest wychowaniem nowej brygady młodzieży ideowej. **„Wychowawcy" nie zmiarkowali, że Marsz. Piłsudski nigdy rzeczywiście nie chciał**

działać na faiblesse, że prawie wszystkie niezrozumienia jego postępowania polegały na tem, że ciągle wierzył w spontaniczne siły narodu i chciał otwierać **możliwości dla swobodnego rozwoju.**

Manja napoleońska naszych augurów.

Należy powiedzieć otwarcie, choć bardzo to przykro dla nas, że autor artykułu **„Napoleonade"**, umieszczonego w „Berliner Tagblatt" z dnia 6. bm. **wyjaśnia nam w dużej mierze**, dlaczego nie udało się stworzenie **trwałego** autorytetu moralnego dla rządu w społeczeństwie, dlaczego nie udało się stworzyć **nowej falangi ideowej**, któraby rozszerzyła i kontynuowała **ideę legjonów**. Źródłem tego jest **manja napoleońska naszych augurów.**

Kilka słów o cesarzu.

Pomijając ocenę Napoleona i jego znaczenie, dodatne czy ujemne dla Francji, zaznaczamy tylko, że **nie był on bojownikiem o wolność ojczyzny, gdyż zostawił Korsykę jej losowi**, że nie był także **wychowawcą narodu**, był niezwykłych zdolności **generałem**, wyniesionym przez rewolucję, był **zdobywcą**, a jeśli miał nawet jakąś koncepcję oprócz zdobywania i utrwalania własnej dynastji, to **ujawniła się ona zbyt późno, ex post** (na wyspie św. Heleny), a była to koncepcja **nie tyle francuska, co raczej kontynentalna — paneuropejska.** Naturalnie możnaby powiedzieć także, że chciał **dopędzić i przepędzić Anglję**, ale kto rozróżni, ile np. w wyprawie do Egiptu **było fantazji i poetycznej awanturniczości**, możliwej jedynie w tej dobie rewolucyjnej, a ile **tendencji antyangielskiej.**

Żałosny koniec jego naśladowców

Ale zostawmy Napoleona. Wiemy tylko to napewno, że **naśladownictwo gestów i attitude Napoleona jeszcze nikomu na dobre nie wyszło**, a już najmniej tym narodom, którymi rządzili tacy **naśladowcy.** Człowiek bądź co bądź nie pospolity, jakim był **Napoleon III., skończył Sedanem**, a wcale utalentowany **cesarz Wilhelm II. omal nie doprowadził jednego z najlepiej zorganizowanych narodów historji do zupełnego upadku.**

Ale cóż można powiedzieć o **naszych augurach — napoleonkach.** — Rzecz naturalna, że **nie mogli zrozumieć wychowawczej myśli Marsz. Piłsudskiego**, gdyż albo dążą do „zdobywania" (karjery itd.), albo wogóle **do niczego nie dążą i są napoleonkami filmowymi.** Ich paneuropejska koncepcja polega na tem, że **ciągle i wszyscy przesiadują „w Europie"** (Kawiarnia Europa), a idąc śladem Napoleona, podążają **nietyle do Egiptu, co do Oazy** (mowa o restauracji „Oaza"). Otóż tacy napoleonkowie, krążąc lub krocząc dumnie między „Europą" a Egiptem („Oazą"), **zda się ciągle pozują do filmu historycznego**, a zdobywszy teki i obsadziwszy historyczny stół augurów, **wyobrażają sobie, że ciągle historja na nich patrzy**, a każdy ich krok między Europą a Oazą jest historyczny, oni zaś nie potrzebują się szarpać i trudzić, gdyż **wszystko jest już osiągnięte, a oni są wykwitem historji.**

Napoleonki nie chcą się trudzić.

I pocóż jakaś tam **nowa brygada ideowa? Dla napoleonków nie wypada się trudzić o takie drobiazgi**, jak idee i organizacje ideowe! Tembardziej, że **ciury przychodzą z „terenu"** (tj. jakiejś innej kawiarni) i zapewniają, że **cały naród z nami**, wszystko przejęte „ideologją Marszałka", żadne organizacje niepotrzebne, a jeśli co nie dopisuje, to wszystkiemu winno to przeklęte partyjnictwo.

I kto śmie teraz narzekać, że niema czwartej brygady? **P.**

—o—

Uroczystości związane z pobytem

P. PREZYDENTA NA POMORZU.

Toruń, 15. lutego. (PAT). W dniu dzisiejszym o **godz. 14.38 przybył do Torunia specjalnym pociągiem Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki**, udając się do Zura, celem zaszczycenia swą obecnością uroczystość uruchomienia nowo wybudowanej elektrowni wodnej. Panu Prezydentowi towarzyszyli w podróży: Minister rolnictwa Janta Połczyński, minister robót publicznych dr. Matakiewicz.

Na dworcu w Toruniu powitał p. Prezydenta komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku **minister Strassburger, ks. biskup Okuniewski, wojewoda pomorski Lamot, inspektor armji gen. Norwid-Neugebauer, dowódca korpusu VIII. generał Pasławski, prezes Dyrekcji P. K. P. inż. Dobrzycki**, którzy też towarzyszyli dostojnemu gościowi w dalszej podróży.

O godz. 17 pociąg wiozący p. Prezydenta ruszył w dalszą drogę do Laskowic.

ukazaniu się ostatniego kuponu za-
P. Prezydent w towarzystwie ministrów, przedstawicieli władz, generalicji oraz świty udał się samochodami do Zura. U granicy powiatu świeckiego powitał Głowę Państwa **starosta Łącki**, przed elektrownią zaś w Zurze marszałek sejmiku powiatowego **Szychorski** oraz dyrektor elektrowni inż. **Hoffman.** Po przywitaniu P. Prezydent **przeciął wstęgę i wszedł na teren elektrowni**, zwiedzając instalacje wodne elektrowni.

Po godz. 17 **P. Prezydent wraz z ministrami, wojewodą, generalicją i świtą udał się pociągiem w drogę powrotną do Torunia.** P. Prezydent po wyjściu z wagonu i przywitaniu się z komitetem obchodu, przeszedł przed frontem kompanji 63 p. p.

Pod łukiem tryumfalnym złożył Dostojnemu Gościowi wyrazy hołdu i czci **prezydent miasta Bolt**, witając p. Prezydenta jako symbol jedności narodowej, oraz zapewniając, że ludność pomorska ofiarą własnej krwi **odeprze wszelkie zakusy oderwania Pomorza od macierzy.** Zakończył okrzykiem na cześć p. Prezydenta, podchwyconym przez zgromadzonych.

P. Prezydent wsiadł, w towarzystwie wojewody Lamota i udał się samochodem do prywatnych apartamentów wojewody pomorskiego, gdzie zamieszkał.

O godz. 20 odbył się przed gmachem, w którym zamieszkał P. Prezydent uroczysty capstrzyk. Orkiestra 66. p. p. odegrała hymn narodowy, zaś kompanja honorowa sprezentowała broń. P. Prezydent wyszedł na balkon pałacu, witając zgromadzonych.

Po spożyciu obiadu w szczupłem gronie. P. Prezydent udał się na spoczynek.

—o—

Bal prasy.

Lwów, 16. lutego.

(jp) Tegoroczny **Bal Prasy nie zawiódł swej tradycji**, gromadząc w salach Kasyna i Koła lit.-art. wszystkie reprezentacyjne osobistości naszego miasta, jakoteż elitę lwowskiego towarzystwa. Wśród obecnych zauważyliśmy: **wojew. Gołuchowskiego z małżonką, gen. Popowicza z małżonką, kom. prof. Nadolskiego z małżonką, wicekom. Frankowskiego z małżonką, prezesa Sądu apelacyjnego Woycickiego, b. prezesa Czerwińskiego, prezesa Prokuratury gen. Hamerskiego, prezesa Sądu Hawla z małżonką, prezesa kolei Prachtla-Morawiańskiego z małżonką, prezesa poczty Moszorę z małżonką, prezesa Izby skarb. Pollaka, konsula czechosł. Jiraska z małż., kons. rumuń. Gallina;** ze sfer dziennikarskich **prez. Laskownickiego, dyrektora Reinlendera, prez. Rollego, red. Szenderowicza**, dalej ks. Lubomirskiego, hr. Badeniego, **posła Löwenherza** z małżonką, prez. Chajesa, **prez. Wassera**, prezesa Kasyna dr. **Hojnackiego, rekt. Weigla** z małżonką, nacz. **Rogowskiego**, p. Dianni z małżonką, inż. Wita Sulimirskiego, r. Baczyńskiego i wielu innych reprezentantów świata urzędowego, finansowego, palestry, sfer artystycznych, literackich, jakoteż obywatelskich naszego miasta.

Do poloneza stanął liczny poczet par, a wytworne toalety pań i cały nastrój zabawy czynił z tego balu prawdziwe clou tegorocznego karnawału.

Szczegółowe sprawozdanie odkładamy **na później.**

Kronika budowlana.

Że Lwów jest miastem pięknem, nie ulega żadnej kwestji. Obcokrajowcy zjeżdżający do naszego grodu niejednokrotnie dali wyraz w formie ogólnego zachwytu. Do piękna miasta przyczyniają się w pierwszym rzędzie wspaniałe gmachy. A takich w mieście naszem nie brak. Przechodząc ulicą Akademicką, pomiędzy innemi wpada w oko monumentalny gmach sześciopiętrowy, wystawiony przez znanego multimiljonera lwowskiego Jonasza Sprechera, który równocześnie przerabia dawny hotel francuski na pasaż, który zwać się będzie „Galerją Marjacką". Gmachy Sprechera projektuje i buduje zaszczytnie znany w naszem mieście z licznych budów inżynier architekt pan Ferdynand Kassler, jeden z najlepszych wykonawców nowoczesnej techniki budowlanej. Oby z nadchodzącym sezonem budowlanym i inni, którym los nie skąpił fortuny, poszli w ślad p. Sprechera, a wówczas Lwów stanie się faktycznie jednem z najpiękniejszych miast na **świecie.** **(b. l.)**

—o—

POLAK MEREM M. GEORGETOWN.

N. Jork, 15. lutego. (PAT) **Harold Kamiński**, porucznik rezerwy floty St. Zjednoczonych, wybrany został merem m. Georgetown, w stanie poł. Karoliny. Wybór ten wywołał w prasie polskiej w Ameryce wielkie wrażenie, gdyż stany południowe są **fanatycznie ekskluzywne w swojem uprzedzeniu do obywateli nie anglo-saskiego pochodzenia.**

—o—

Migawka nietaktowna.

Słówko wstępne o taktach muzycznych i takcie towarzyskim. — Nietakt a kpiny, kpiny a bezczelność. — O chudej desce i „miss Europie". — Aktorka i lemoniadka. — Osioł i nietakt najgorszy.

Lwów, 16. lutego.

Widzę zdziwione miny moich Szanownych P. T. Czytelników i Czytelniczek; dlaczego dzisiejsza „migawka" ma być „nietaktowną"?! — Proszę tylko nie myśleć, że pragnę omawiać jakieś zbyt drażliwe kwestje, broń Boże!

Chciałabym pomówić o kwestji bardzo aktualnej w karnawale: o takcie i nietakcie.

Powiecie mi zapewne, że to jest sprawa **równie** na czasie i nie w okresie balowym i, że można ją było zostawić na później, ale ja znowu zaznaczę, że głównie chodzi mi o takty i nietakty balowo-towarzyskie i, że na balu sprawa taktu towarzyskiego, łączy się z kwestją taktów muzycznych i że równie łatwo można pod wpływem nadmiaru wrażeń, (zwłaszcza bufetowo-alkoholowych) wypaść z taktu i albo popełnić jakiś nietakt, albo bodaj tańczyć nie w takcie, co także nie należy do „taktu".

Wszelkie drobne nietakty dnia powszedniego są niczem w porównaniu z nietaktami balowymi, zwłaszcza jeżeli się unika nietaktów grubszych, jak np. zapytań, zwróconych do człowieka głuchego, zaczynających się od słów: „Czy słyszał pan?". Mówiąc do ludzi zachmurzonych, należy unikać zwrotów o pięknej pogodzie, powodzeniu bliźnich itp.

Nietaktem grubszym jest także, jeżeli spotkanego znajomego, w pobliżu Kawiarni Wiedeńskiej, zapytamy, co robi w tych stronach — bo przecież wiemy wszyscy, że tu się odbywają różne randki, transakcje handlowe i zresztą, co tu łużo mówić — różne są chwile w życiu człowieka, zwłaszcza przemarzniętego...

Lecz wróćmy do kwestji balowej, która jest w danej chwili o wiele ważniejszą.

Kiedy przywdziejesz pożyczony frak, a na usta nałożysz fryzjerski uśmieszek, pamiętaj o zaopatrzeniu się w trochę gotówki, masę zapasowych komplementów dla pań, kilka starych „witzów" dla ich mężów i całą pakę taktu.

Nietakt balowy ma tę jeszcze jedną złą stronę, że oddziela go tylko mały włos od kpin, lub bezczelności.

I tak: Jeżeli przy bufecie, między jednym szwagrem a drugim, nie zaproponujesz przyjacielowi pożyczki, to jest nie takt — ale jeżeli wypijej wódki mu nie zafundujesz — to są kpiny.

Jeżeli młodziutkiej, uroczej panience zaproponujesz po tańcu, zamiast czekoladek lub owoców, kieliszek koniaku — to jest nietakt, ale jeżeli aktorkę zaprosisz na lemoniadkę — to już są kpiny.

Jeżeli kobiecie grubej powiesz, że twoim typem jest chudeusz — to jest nietakt, lecz jeśli jej powiesz, że „miss Europa" musi być szczupłą deseczką — to jest bezczelność.

Jeżeli nie pochwalisz sukni pani X. jesteś nietaktowny, jeżeli powiesz, że suknia jest równie piękna, jak suknia jej przyjaciółki — to są kpiny, ale jeżeli zauważysz, że przyjaciółka ma suknię piękniejszą — to już jest bezczelność!

Jeżeli po gorącem tango, siedząc z kobietą sam na sam, nie powiesz jej, że jest „zjawiskiem" — jesteś wstrętny kpiarz, jeżeli nie powiesz, że ją kochasz — jesteś nietaktowny, ale jeżeli nawet nie pocałujesz jej — to już tylko osioł na taką bezczelność zdobyć się potrafi!

Irena Ładosiówna.

PLECZKAJTIS SKAZANY NA 3-LETNIE WIĘZIENIE.

Berlin, 15. lutego. (PAT.) Na odbywającym się w Insterburgu procesie **przeciwko Pleczkajtisowi**, doszło dziś do sceny, który wywołała na obecnych wielkie wrażenie, mianowicie wezwany przez obronę świadek Zacheer prosił o zarządzenie tajności obrad, oświadczając, że ze względu na obecność na **sali tajnych agentów policji litewskiej, nie może złożyć ważnych zeznań na korzyść Pleczkajtisa**, gdyż pociągnęłyby one za sobą represje władz litewskich. **Sąd wydał wyrok skazujący Pleczkajtisa na 3 lata, zaś pięciu jego towarzyszy na 2 lata więzienia.**

Z DNIA.

List Czytelniczki o Konkursie karnawałowym.

Lwów, 16. lutego.

(.) Ludzką i naturalną jest radość każdego osobnika czy też osobowości zbiorowej, jeśli przedsięwzięta akcja osiąga cel zamierzony, wywołuje odpowiedni oddźwięk. Takie zadośćuczynienie przynoszą naszemu Wydawnictwu nadsyłane nam z wielu stron w związku ze zgłoszeniami konkursowemi listy naszych Czytelników. Wynika z nich bowiem, że intencja naszych konkursów została wśród nich zrozumiana. — Na dowód tego przytaczamy wyjątek z listu jednej z naszych Czytelniczek prowincjonalnych:

„Pod wrażeniem zbliżającego się wyniku konkursu karnawałowego — pisze nasza Czytelniczka — zaroiło się w mej głowie od różowych myśli. To chyba cud. Bo urzędnik już dawno nauczył się myśleć tylko o cyfrach, aktach, troskach i tp., a te wszystkie myśli nie bywają różowe, zwłaszcza, że z tej swojej pracy nie ma on niczego prawie prócz długów i niezaspokojonych pragnień natury materjalnej.

Aż dopiero dzięki Tobie Kochana „Gazeto Poranna" — pojaśniało mi w głowie i zaróżowiło się w niej.

...A może i mnie uśmiechnie się szczęście... A wtedy — jaka miła niespodzianka!

Ale nawet gdybym z tych 55 nagród niczego nie dostała — to czyż Cię Kochana „Gazeto Poranna" nie wycałować za cały miesiąc świetlanych nadziei, o kolorach 12 kombinacji nadziei srebrnych jak peruka Stawiarza, krasnych jak wino i słodkich jak cukry? Pomyśleć tylko — był cały miesiąc, w którym między troskę żmudnej walki o byt i nudy gnuśnego życia w zapadłej mieścinie wplątała się nowość, nić złota, promienna.

Tu, gdzie dni są podobne do siebie jak dwa paciorki w różańcu — gdzie chce się choćby zbrodnię popełnić, by urozmaicić dzień — nowość taka jak konkurs premiowy, jest tak czemś ważnem i nowem, a tak elektryzującem, że nastręcza tematu, nietylko dla myśli i nadziei, ale i pogawędek wieczornych.

To też sumarycznie zestawiwszy (jako, żem urzędniczka rachunkowa) za Twój konkurs karnawałowy nie pozostaje mi nic innego jak uściskać Cię czule, moja Kochana „Gazeto Poranna".

Byłaś mi dotychczas towarzyszką moich wieczorów i nie rozwiodę się z Tobą już nigdy, bo swoją troskliwością o swych czytelników i czytelniczki — zasłużyłaś na przywiązanie.

St. Z. z Brodów.

Spólnik z temperamentem...

ZAJŚCIE W SKLEPIE PRZY UL. KRAKOWSKIEJ.

Lwów, 16 lutego.

(—) Przy ul. Krakowskiej 27 znajduje się sklep galanteryjny, którego współwłaścicielami są panowie **Bernard Friedman i Maks Tun.** Zrazu spólnicy żyli ze sobą w najlepszej zgodzie, aż dopiero dnia 21 października ub. r. **doszło między nimi do scysji, której epilog rozegrał się wczoraj w sądzie karnym.** Oto bowiem spólnicy ci poróżnili się **na tle finansowem i w czasie kłótni Tun uderzył Friedmana w twarz.** Znieważony chwycił stojący na biurku **kałamarz napełniony atramentem i cisnął nim w głowę adwersarza, a rozlany atrament oblał mu całą twarz.** Gdy ta scena się rozgrywała zjawił się w sklepie przyjaciel obu spólników **Dawid Pfeffer,** z zawodu buchalter i Tun począł mu opowiadać o **przyczynie awantury, wyzywając swego spólnika od łajdaków** itd. To już całkiem **wyprowadziło z równowagi Friedmana, który znowu chwycił** stojący na ladzie **klosz z mydłem i poraz drugi cisnął nim w głowę Tuna tak, że klosz się rozbił a odłamki szkła poraniły mu dość ciężko głowę i twarz tak, iż Tun musiał się poddać leczeniu szpitalnemu.** Lekarz sądowy orzekł ze względu na oszpecenie twarzy, iż **zachodzi tu ciężki wypadek uszkodzenia ciała.**

Epilog tej sprawy **rozegrał się wczoraj przed sędzią radcą Szulisławskim.** Przesłuchany poszkodowany **Tun** zeznał, że ze swoim spólnikiem w międzyczasie się **pogodził, otrzymał całkowitą satysfakcję i zaznaczył, że jako człowiek nie czuje do niego żalu i nie przyłącza się do postępowania karnego.** Klasyczny świadek zajścia **Pfeffer** zeznał, że **szczegółów już sobie nie przypomina,** gdyż wszystko działo się tak błyskawicznie, że tej sceny dokładnie nie zauważył.

Po przeprowadzonej rozprawie **sędzia mimo to uznał Friedmana winnym zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała i zasądził go na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem na 3 lata.** Oskarżał prokurator **Poeche,** bronił adwokat dr. **Thumin.**

Rozwiązanie kongresu Selrobu.

UCZESTNIKÓW POLICJA MUSIAŁA SIŁĄ USUNĄĆ Z SALI.

Lwów, 16 lutego.

(—) Wczoraj przed południem **komitet centralny „Selrob-Jedność"** zwołał do Lwowa do sali im. Łysenki kongres **selrobowców,** na którym mieli wygłosić referaty **posłowie Walnicki i Cham.** Na kongres przybyło około **150 delegatów.** Pierwszy zabrał głos imieniem Komitetu centralnego Selrob-Jedności **Seniów.** Przemówienie jego naszpikowane było **zwrotami i hasłami antypaństwowemi** tak, że obecny na sali delegat Starostwa **zmuszony był kilkakrotnie mowcy przerwać,** a gdy upomnienia nie odniosły skutku delegat Starostwa oznajmił, że **kongres rozwiązuje.** W tej chwili na sali powstała **olbrzymia wrzawa. Zgromadzenie nie przyjęło do wiadomości zarządzenia władzy, wobec czego na salę wkroczył oddział policyjny, poczem siłą poczęto zebranych usuwać.** Ponieważ w dalszym ciągu selrobowcy **stawiali opór do tego stopnia, że poniszczyli część wewnętrznego urządzenia sali i stłukli wiele szyb, policjanci kolejno poszczególnych demonstrantów z sali wyprowadzali, poczem dopiero zapanował spokój.**

Czerwona hrabina i biała dama.

KILKA TYSIĘCY EMIGRANTÓW POŚWIĘCIŁO SIĘ POSZUKIWANIOM GEN. KUTIEPOWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego. (st) Z Paryża donoszą: Śledztwo w sprawie **porwania gen. Kutiepowa** prowadzone jest z niesłabnącą energją. Urząd prokuratorski przy sądzie paryskim **wszczął sprawę o porwanie gen. Kutiepowa przeciwko X.** Żona porwanego gen. Kutiepowa **przystąpiła do sprawy w charakterze powódki cywilnej.** Cała Francja domaga się od władz śledczych **wykrycia sprawców zbrodni.** Większość pism żąda **otwarcia drzwi ambasady sowieckiej.** Emigracja rosyjska w Paryżu przekonaną jest, że **porwanie Kutiepowa jest właściwie dziełem „Czerwonej hrabiny", która w połowie stycznia pojawiła się we Francji,** jak gdyby tylko w celu wykonania planu. „Czerwona hrabina" albo też **„Hrabina Aleksandra"** ma być rzekomo **pewną węgierską arystokratką, która** w r. 1918 przyłączyła się do bolszewików i pozostaje na ich usługach. Przeciw niej po stronie emigracji rosyjskiej **stoi druga kobieta, młoda, smukła Nina Polejewa - Bessenowa,** którą nazywają **„Białą damą".** Ona to jest duchem pościgu rosyjskiego za wrogami Kutiepowa. **„Biała dama" zmobilizowała armję przeszło 2 tys. emigrantów, która rozproszyła się po całej Francji i wszędzie następuje na pięty bolszewickim agentom i ich zwolennikom.** W tych dniach armja ta została znacznie powiększona. Mianowicie w kaplicy prawosławnej w Paryżu odbyło się **nabożeństwo żałobne za Kutiepowa,** podczas którego 4 tys. emigrantów rosyjskich **przystąpiło do armji porwanego Kutiepowa i złożyło uroczystą przysięgę, że go odnajdzie żywego albo martwego.**

Wczoraj miał się odbyć równocześnie **zjazd ukraińskiej Partji pracy.** Tymczasem **z powodu braku uczestników zjazd nie odbył się.**

Wieczorem w cerkwi Preobrażeńskiej odbyła się wczoraj **panachida z okazji rocznicy śmierci Olgi Bessarabowej.** Ponieważ przed cerkwią zebrały się tłumy i **tamowały komunikację, policja musiała zaprowadzić porządek.** Po nabożeństwie uczestnicy udali się **na grób Bessarabowej,** gdzie złożono wieńce. Na cmentarzu spokoju nie zakłócono.

—o—

Fałszywe 100-dolarówki wędrowały z Berlina via Gdańsk do Lwowa.

ROLA EMISARJUSZA SOWJECKIEGO VOIGTA VEL FISCHERA W AKCJI FAŁSZERSKIEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. lutego. (st.) Afera fałszywych banknotów 100-dolarowych przybiera formy klęski europejskiej. W obliczu tej klęski, która spadła nagle, wszystkie państwa Zachodu przystępują do solidarnej obrony i ścisłego porozumienia. Do porozumienia tego przystąpiła i Polska jako jeden z terenów najbardziej zagrożonych zalewem fałszywych banknotów. Policja polska otrzymała od niemieckich władz bezpieczeństwa sensacyjne wyniki z przeprowadzonych w Niemczech dochodzeń. Oskarżenia pod adresem Sowjetów nie są oparte jedynie na domysłach. Berlińska policja wykryła główną bazę operacyjną kolportowania fałszywych dolarów w Niemczech. Nici śledztwa doprowadziły w Berlinie do niejakiego Franza Voigta, cieszącego się opinją poważnego przemysłowca i kapitalisty. Voigt był to stary i ceniony klijent wielu większych banków berlińskich. Stale wpłacał on większe sumy w odcinkach 100-dolarowych na konta różnych osób. Niejednokrotnie wysyłał przekazy do Polski przez Gdańsk. Po wszczętych alarmach Voygt znikł z Berlina i jak stwierdzono, nazywał się naprawdę Franciszek Fischer i był emisarjuszem sowjeckim. Władze polskie prowadzą energiczne dochodzenia, w jaki sposób i za czyjem pośrednictwem fałszywe banknoty 100-dolarowe przedostały się do naszych banków. Kierownik wydziału Zakładów graficznych inż. Szymankiewicz wykrył ostatnio pokaźną ilość falsyfikatów otrzymanych od jednego z banków lwowskich, który przysłał dolary do analizy.

Okólnik w sprawie paszportów ulgowych

ROZESŁAŁO MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH DO WSZYSTKICH WOJEWODÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. lutego. (st) Minist. spraw wewn. wydało okólnik do wszystkich wojewodów wyjaśniający rozporządzenie, dotyczące zniżek opłat za paszporty zagraniczne. Wedle tego rozporządzenia osobom wyjeżdżającym w sprawach handlowych lub przemysłowych, władze powiatowe mogą wydawać paszporty ulgowe po wykazaniu potrzeby wyjazdu korespondencją handlową, zaświadczeniem Izby handl. i przem. i t. d. Władze mogą jednak odstąpić od żądania dowodów, o ile mają informacje, że dana osoba istotnie musi wyjechać za granicę. Dalej paszporty ulgowe będą wydawane osobom, udającym się na studja za granicę na podstawie dowodów stwierdzających przyjęcie do danego zakładu względnie dowodu, uzależniającego przyjęcie od osobistego stawienia się. Terminy paszportów będą przedłużane za opłatą ulgową na podstawie zaświadczeń władz szkolnych. Przy wydawaniu paszportów osobom niezamożnym (za niezamożne uważane będą te osoby, których czysty dochód roczny nie przekracza 7.200 zł. dla samotnych i 9.600 zł. dla żonatych), oraz których majątek nie przekracza wartości 30 tys. zł. Min. spraw wewn. poleciło nadto rewizję dotychczasowego postępowania w stosunku do osób, starających się o paszporty ulgowe, kuracyjne w kierunku szybszego i sprawniejszego załatwiania tych spraw.

ARTYKUŁ 8 ROZPORZĄDZENIA.

Warszawa, 15. lutego. (st) W rozporządzeniu o obniżeniu opłat paszportowych na wyjazd za granicę na szczególną uwagę zasługuje art. 8 tego rozporządzenia: Artykuł ten brzmi: „W wypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, powiatowe władze administracji ogólnej będą mogły chociażby strona nie mogła zadość uczynić wszystkim wymogom przez niniejsze rozporządzenie przewidzianym, pobrać na podstawie decyzji wojewody w porozumieniu z prezesem odnośnej Izby skarbowej za paszporty, uprawniające do jednorazowego lub wielokrotnego wyjazdu za granicę, ulgową opłatę w wysokości zł. 20 względnie zł. 100, a nawet zupełnie zwolnić od opłaty za paszport“.

Tajemnicze zniknięcie uczonego.

SENSACYJNA ZAGADKA KRYMINALNA.

Lwów, 16. lutego.

(=) Kierownik Instytutu Archeologicznego w Frankfurcie nad Menem, profesor dr. Fryderyk Drexel, zniknął onegdaj bez śladu. Profesor Drexel, jeden z najlepszych znawców historji rzymsko-germańskiej, odbywał każdego wieczoru

przechadzkę

w okolice Frankfurtu. Onegdaj już więcej z takiej przechadzki nie powrócił.

Ponieważ dr. Drexel w czasach ostatnich objawiał silny

rozstrój nerwowy

zachodzi zatem możliwość popełnienia samobójstwa. Nie jest wykluczona możliwość, że padł on ofiarą mordu, zwłaszcza, iż podczas owej przechadzki, jak twierdzi jego rodzina — miał przypadkiem przy sobie znaczną sumę pieniężną.

Niezwykłe zniknięcie znanego uczonego rozeszło się w Niemczech głośnem echem.

—o—

PAN GZYMS NA BALU PRASY.

RYSOWAŁ F. KLEINMANN.

I.

Chcąc przypomnieć dawne czasy,
Kiedy człek coś w świecie znaczył,
Pan Gzyms pięknie się wyfraczył
I podążył na Bal Prasy.

II.

Choć do tańca się nie palił,
Bowiem go strzykało udo,
Z pewną damą, nieco chudą
Poloneza raz odwalił.

III.

Lecz, że nie miał tyle mocy,
By trwać długo przy kobiecie,
Flirt z Baczewskim przy bufecie
Zajął całą resztę nocy.

IV.

Rankiem było jeszcze gorzej,
Więc za Gzymsem mknie stójkowy:
Panie! czyś nie stracił głowy?
Niechże pan ją na kark włoży.

Kabaret dentystyczny.

ORYGINALNY POMYSŁ DENTYSTY.

(Do ryciny na str. 1).

Lwów, 16 lutego.

(=) Wizyta u dentysty nie należy do najprzyjemniejszych... Iluż ludzi, narażając się nawet **na utratę uzębienia, woli znieść**

dotkliwy ból,

niż udać się do dentysty... Groźba **obcęg dentystycznych** i maszyna do wiercenia działają tak odstraszająco...

W związku z tem na oryginalny pomysł wpadł pewien dentysta amerykański, niejaki **Artur Stoneville,** zamieszkały w Brooklynie. Oto urządził on ze swego atelier dentystycznego **rodzaj kabaretu,** w którym przy wtórze jazzu produkuje się **zespół uroczych girlsów,** jak to widzimy na naszej rycinie.

Ten „kabaret dentystyczny" został szumnie zareklamowany w prasie i wydał **spodziewany rezultat...** Pacjenci poczęli się tłumnie zgłaszać do pomysłowego dentysty, który obecnie zbija na tem ładne sumy...

S. † p.

Eugenja z Schimlovichów Starzykowa

wdowa po księgarzu.

Zasnęła po ciężkich i krótkich cierpieniach, pocieszona Św. Religją, dnia 14. lutego 1930 r.

Pogrzeb odbędzie się dnia 17. b. m. o 3-ciej popołudniu z domu żałoby we Lwowie, ul. Zielona 51. na cmentarz Łyczakowski, o czem zawiadamia w smutku pogrążona

Córka.

S. † p.

Eugenja Starzykowa

Nasza długoletnia i zasłużona współpracowniczka i najlepsza koleżanka, zmarła dnia 14. lutego 1930 r. we Lwowie, o czem zawiadamiają

Dyrekcja Tow. „Ruch" S. A.
Koleżanki i Koledzy.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Błędna polityka taryfowa.

Lwów, 16 lutego.

1 października u. r. wprowadzona została podwyżka taryf kolejowych, a w trzy miesiące później wypowiedziane zostały **taryfy przewozowe na eksportowane drzewo** z jednoczesnem zaproszeniem zainteresowanych państw na konferencję w celu ustalenia nowej taryfy. Zamiary Ministerstwa Komunikacji zdają się iść w dwojakim kierunku, a to **podwyższenia** ogólnego taryfy drzewnej o 30—35 proc. i pewnego jej **zróżniczkowania.** Oto przy niewspółmiernie wysokich stawkach przewozowych do granicy suchej obowiązywać mają **stawki ulgowe do Gdyni i Gdańska.**

Przyjęta w tym wypadku zasada, na ogół może i słuszna, w odniesieniu do przemysłu drzewnego wykazuje **zupełne nieorjentowanie się w stosunkach ze strony odnośnych referentów.** Trudno wyobrazić sobie celowość takiej „propagandy“ eksportu drzewnego drogą morską przez Bałtyk, skoro się uwzględni, że głównymi naszymi odbiorcami są tu **Niemcy, Rumunja, Węgry i Czechosłowacja.** To też bez względu na wszelkie „zachęty“ zbyt drzewa na drodze morskiej nie przedstawia żadnych szans. Cztery piąte eksportu szło dotąd przez suchą granicę do krajów kontynentalnych ze stałą tendencją na **niekorzyść portów.** I tak wywóz przez Gdańsk wynosił w r. 1928 — 77 prc. i w r. 1929 — 55 prc. stanu z r. 1927.

Składa się zaś na to **niemożność skutecznej konkurencji** z drzewem skandynawskiem, gatunkowo wyższem i rosyjskiem, rzucanem na rynki w sposób forsowny i z lekceważeniem wszelkiej rentowności. Dlatego rynki zamorskie są **stale i silnie obsadzone,** a jedynego, poważniejszego odbiorcę tworzą w tej chwili właściwie tylko Niemcy. I tutaj jednak zapowiada się w tym sezonie **groźne i bezwzględne współzawodnictwo rosyjskie.**

W takim momencie dojrzewa pomysł podwyższenia taryf drzewnych. Kto zna stosunki, panujące w tej branży, a Ministerstwo Komunikacji powinno je znać, ten zrozumie, że **projektowana podwyżka definitywnie uniemożliwi istnienie przemysłu drzewnego,** partycypującego bądź co bądź w jednej czwartej całego naszego bilansu handlowego. I bez tej podwyżki wywóz skutkiem ogólnej i wewnętrznej konjunktury gospodarczej **stale obniża się** i to skokami, dającymi n. p. między wrześniem i październikiem ub. r. różnicę 3,200.000 zł. in minus.

Ministerstwo Komunikacji, zapoznając niebezpieczeństwo swego projektu, liczy zapewne na to, że przez podwyżkę **mechanicznie podniesie się rentowność kolei.** Błąd w rachunku jest tu niewątpliwy. Fałszywa taryfa przewozowa przyniesie tylko ten skutek, że **zabraknie w ogólności objektów przewozowych** i zamiast spodziewanych zysków, nastąpi deficyt, już dziś występujący w formie **zastoju w ruchu towarowym** na kolejach, w styczniu b. r. dotkliwszym, niż w czasie pamiętnych zasp śnieżnych w styczniu 1929 roku.

Rada Naczelna Związków Drzewnych w Polsce przedstawiła Ministerstwu Komunikacji swój punkt widzenia, popierając go **wyczerpującym materjałem cyfrowym i faktycznym.** Postulaty tego przemysłu są bezspornie słuszne i **muszą być uwzględnione,** jeśli zadecydować ma o losach sprawy prosty rozsądek i objektywizm. Rozpatrzone i uwzględnione winny być te postulaty tem bardziej, że we wszystkich państwach zachodnich doświadczenie wykazało **szkodliwość i niecelowość polityki taryfowej, układanej bez porozumienia z zainteresowanemi sferami.** Naprawianie błędów ex post, jak to u nas często bywa, nie tylko obciąża stan gospodarczy niepotrzebnemi stratami, ale **niejednokrotnie okazuje się spóźnione i bezprzedmiotowe.** Takie niebezpieczeństwo zaszłoby również odnośnie do przemysłu drzewnego, który przez podniesienie taryf zostałby poprostu **uśmiercony.**

Szymon Ulam.

Ubiegły tydzień giełdowy.

Lwów, 16. lutego.

W ubiegłym tygodniu zniżka stopy procentowej wpłynęła dodatnio na kursa **listów zastawnych,** które zdołały uzyskać skromną zwyżkę. Interesowano się także **Chodorowem** po wyższym cośkolwiek kursie, natomiast akcje **Banku Polskiego** mimo odciętego kuponu (20 zł.), pozostały bez zmiany. Sytuacja na ogół spokojna i wyczekująca. W handlu walutami sprawa franklinowskich dolarówek wywołała pewne zaniepokojenie, z którego korzystają żywioły nieodpowiedzialne, szukające za żerem. Faktem jest, że we Lwowie nikt w ostatnich tygodniach nie widział **fałszywych studolarówek,** pogłoski o ich pojawieniu się są tendencyjne i złośliwe.

---

†

Nabożeństwo żałobne
za duszę

Śp. inż. Karola Haczewskiego

st. em. radcy bud. dyr. rob. publ.
zmarłego dnia 14./II. br.
odbędzie się w kościele OO. Jezuitów w poniedziałek dnia 17. bm. o godz. 10-tej.

O czem kolegów, przyjaciół i znajomych zawiadamia

1944 **Rodzina.**

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 17. II. 1930.

Z TEATRU.

„Sprawa Jakubowskiego“ Eleonory Kalkowskiej.

Głośna przed niedawnym czasem w całym świecie sprawa Jakubowskiego, nieszczęśliwej ofiary pruskiego ducha i pruskiego sądownictwa w państwie porządku i bojaźni Bożej, dała asumpt rodaczce naszej, Eleonorze Kalkowskiej, stale w Niemczech zamieszkałej, do napisania sztuki teatralnej, która narobiła wiele wrzawy w Niemczech i drogą przez Warszawę, gdzie była grana w nowym teatrze „Ateneum“, dotarła do Lwowa. Na te sceniczne szkice węglem, nazwane przez autorkę „reportażem poetyckim“, nie możemy patrzeć wyłącznie ze stanowiska sztuki. Nawet najlepsza fotografia nie jest obrazem, a najwierniejsze sprawozdanie reportera ze sali sądowej **nie jest nowelą.**

Autorka, obeznana doskonale z całym materjałem rozprawy Jakubowskiego, usiłowała przedewszystkiem z fotograficzną ścisłością odtworzyć nam obraz środowiska, wśród którego urodziła się ta potworna zbrodnia na żywym, niewinnym człowieku, ażeby właśnie przez tę wierność obrazu wywołać tem większe wrażenie na widzu. Nie ulega kwestji, że pisząc swą sztukę, miała raczej na względzie cele społeczne, niż artystyczne. Głosem protestu wobec całego kulturalnego świata miała być ta sztuka, oskarżeniem, rzuconem w twarz pruskiemu sądownictwu i odwiecznej pruskiej nienawiści do tego wszystkiego, co polskie, szlachetnym apelem do przyspieszenia rehabilitacji człowieka, który przeszedł za życia Gehennę męki nie do pomyślenia. I właśnie przez to odpięknienie tematu „Sprawa Jakubowskiego“ robi koszmarne wrażenie na widzu, budząc w nas obrzydzenie do katów i bezmierną litość budzącą dla ich nieszczęśliwej ofiary. W sztuce Kalkowskiej, w rysunku typów, w rozwijaniu psychologicznych motywów, które doprowadziły do tej potwornej omyłki sądowej, jest siła prawdy, której nie możemy się oprzeć. Trudność reżyserji polegała właśnie na wydobyciu tej siły prawdy, bez żadnych zamazań aktorskich czy sytuacyjnych. Udało się to świetnie Szyndlerowi, który już drugi raz zdaje pięknie egzamin reżyserski, pokazując nam swoją inteligencję i dużą inwencję inscenizacyjną. Była to czysta i rozumna robota reżyserska, na którą złożyły się: świetne tempo obrazów, doskonałe ustawienie ról, umiar w akcentach, ładne efekty świetlne, solidne zmontowanie sztuki aż do najdrobniejszych szczegółów. A zatem brawo młody człowieku! Kto tak zaczyna, wszystko ma przed sobą.

Kwiatkowski z trudnej roli tytułowej wywiązał się znakomicie. Był prawdziwym, żywym człowiekiem, rozbrajającym poczciwością, dobrocią serca i prymitywnością natury. Tragedję ostatnich dni skazańca stonował subtelnie, nie chcąc zbytnio szarpać nerwami widza. Byliśmy mu wdzięczni za to. Nie będę wyliczał całego legjonu artystów, którzy bez wyjątku wywiązali się świetnie ze swych choćby najdrobniejszych ról. Owiało nas znowu tchnienie pięknej pracy zespołowej — Muszę jednak wspomnieć o dwóch niespodziankach, jakie sprawili nam Sawicka i Przystawski. Gra młodziutkiej Sawickiej brzmiała akcentami dramatycznymi, na które zdobyć się potrafią jedynie artystki najwyższej miary, Przystawski dał kapitalny epizod charakterystyczny, który wskazuje w jakim kierunku powinien iść dalej. Skróty dekoracyjne Balka były jeszcze jednym dowodem nigdy nie gasnącej tężyzny i inwencji artystycznej tego majstra nad majstrami.

Henryk Zbierzchowski.

KRONIKA

16 LUTEGO Niedziela Juljanny

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANU. SKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Niedziela, 16. lutego o g. 3.30 popoł. „Mirla Efros“ wyst. Siemaszkowej.

Niedziela, 16. lutego o g. 7.30 wiecz. „Proces Jakubowskiego“.

Poniedziałek, 17. lutego o godz. 7.30 „Maman do wzięcia“, tani dzień, ceny zniżone.

Wtorek, 18. lutego o godz. 7.30 wiecz. „Proces Jakubowskiego“, zniżki ważne.

TEATR MAŁY:

Niedziela, 16. lutego o g. 3.30 popoł. „Panienka z dyplomacji“, wyst. A. Fertnera (ceny zniżone).

Niedziela, 16. lutego o g. 7.30 wiecz. „Panienka z dyplomacji“, wyst. A. Fertnera.

Poniedziałek, 17. lutego o godz. 7.30 „Panienka z dyplomacji“, wyst. Fertnera, zniżki ważne.

Wtorek, 18. lutego o godz. 7.30 wiecz. „Panienka z dyplomacji“, wyst. Fertnera, zniżki ważne.

*

REPERTUAR TEATRU REWJI „GONG“.

Niedziela poranek „Sąd nad Salomonem“ o godz. 12-tej w poł. Wieczorem dwa przedstawienia o 7.30 i 9.30 „Tili-bom“.

*

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Śpiewający Błazen“ z Al Jolsonem.
CASINO: „Kobieta na Księżycu“.
CHIMERA: „Wynajęta żona“.
COLOSSEUM: „Kradzione miljony“ i Riss „Nareszcie sami“.
FATAMORGANA: „Awantury chińskie i miss Gabel“.
GRAŻYNA: „Człowiek z tłumu“.
KOPERNIK: „Bezbożne dziewczę“.
LEW: „Nieprzyjaciele“ z Lilianą Gish
LUNA: „Ludzie Podziemi“.
MARYSIEŃKA: „Bezbożne dziewczę“.
OAZA: „Adjutant“.
PALACE: „Na froncie nic nowego“ i „Miłostki kapitana Lasha“ filmy dźwiękowe.
PASAŻ: „Ken Maynard pod sztandarem bezprawia“.
PAN: „Prawo młodości“.
POLONJA: „Miłość Beduina“.
PROMIEŃ: „Kobieta z raju bolszewickiego“.
STYLOWY: „Ekscentryczne przygody miłosne studentki Zuzi Saksofonistki“.
UCIECHA: „Dziewczę z karuzeli“.

Wiadomości teatralne.

Popołudniówkę dzisiejszą w Teatrze Wielkim wypełni rozgłośna sztuka Gordin „Mirla Efros“ grana obecnie w Londynie i Paryżu. Mistrzowska kreacja Wandy Siemaszkowej największej tragiczki polskiej w roli tytułowej, również jak znakomita gra całego zespołu warszawskiego zdobyła sobie niebywałe powodzenie w tej sztuce, granej przez szereg wieczorów w Teatrze Małym przy wypełnionej sali. Chcąc umożliwić szerokiej publiczności zobaczenie tego pierwszorzędnego przedstawienia, dyrekcja teatrów przeniosła na ten jeden ostatni raz „Mirle Efros“ do Teatru Wielkiego, gdzie daną będzie dziś w niedzielę 16. bm. o g. 3.30 popoł. po cenach znacznie zniżonych.

Wstrząsająca sztuka „Proces Jakubowskiego“ Eleonory Kalkowskiej, która grana z niebywałem powodzeniem w Berlinie, wywołała burzę polemiczną i stała się sensacją dnia, na piątkowej premierze w Teatrze Wielkim zyskała szczery aplauz. Publiczność z dawno nieobserwowaną uwagą i skupieniem śledziła dzieje nieszczęśliwego Józefa, robotnika polskiego, który stał się ofiarą pomyłki sądowej i którego proces rehabilitacyjny przygotowuje się w Niemczech. Sztuka ta pełna niezwykle silnych, dramatycznych scen, została znakomicie zagrana przez cały zespół z p. Kwiatkowskim na czele. Strona dekoracyjna została szczęśliwie rozwiązana, w ten sposób, że „Proces Jakubowskiego“ mimo 18-tu odsłon kończy się o godzinie 10.15 wieczorem. Dzisiaj, w niedzielę, 16. bm. o godz. 7.30 wiecz. w Teatrze Wielkim powtórzenie tej sensacyjnej nowości.

Całowieczorowe przedstawienie baletu odbędzie się w Teatrze Wielkim w środę 19. bm. Dany będzie po raz pierwszy poemat symfoniczny Rimskiego-Korsakowa „Szeherezada“, który tańczony w swoim czasie przez balet rosyjski, wywołał w całej Europie entuzjastyczny zachwyt. Dzisiaj balet ten, a raczej pantomina baletowa znajduje się stale na repertuarze wszystkich wielkich operowych scen, niewyłączając Opery Warszawskiej. Dyrekcja teatrów lwowskich przystępuje do wystawienia tego pięknego poematu z dużym nakładem trudu i kosztów. Reżyserję całego zespołu baletowego, na czele którego stoją solistki pp. Dobiecka, Jałowiecka, Martówna, Wojciechowska, oraz pp. Ciesielski, Dobiecki, Faliszewski, Romanowski, Winter, Chrzanowski i inni objął p. Romanowski, długoletni reżyser bukareszteńskiej Opery Królewskiej. Role mimiczne objęli artyści naszej komedji pp. Bielecki, Guttner, Żabielski. Znakomity kapelmistrz warszawskiej opery i operetki p. Gorzyński poprowadzi świetnie zgraną orkiestrę, wydobywając z symfonji znakomitego rosyjskiego kompozytora całe jej piękno. Nowe dekoracje i kostjumy, wzorowano na słynnym rosyjskim balecie będą olśniewały bajkowem bogactwem Wschodu. Jako dopełnienie tego wysoce artystycznego wieczoru dodany będzie jedno-aktowy balet pt. „Postój kawalerji“ M. Petipae, który uważany jest w historji rozwoju baletu za obrazek pełen życia, werwy, humoru i zawrotnie temperamentowego tańca.

*

Poranek rewjowy w teatrze „Gong“. Dziś o godzinie 12-tej odbędzie się poranek rewjowy złożony z najlepszych numerów repertuaru „Gong'u“ na czele z dwoma doskonałymi skeczami „Sąd nad Salomonem“ z Belskim w roli tytułowej oraz przezabawną Interpelacją sejmową w sprawie nagości, które to skecze bezpowrotnie schodzą z repertuaru. Udział bierze cały zespół teatru. Ceny miejsc zupełnie popularne. Początek o g. 12-tej w południe.

Teatr rewji „Gong“. Ostatnia premjera pt. „Tili-bom“ okazała się znacznie bardziej udaną od poprzedniej, zwłaszcza pełne humoru skecze „Kwartet“, oraz parodja walk atletów śmieszą publiczność do łez. Pełny sentymentu „Tili-bom“ w wykonaniu Dusi Sezonowicz i finał „Pod Gazem“ w wykonaniu Cybulskiego nadają programowi artystyczne piętno. Piosenki Celińskiej jak zawsze wywołują żywe oklaski. Należy zaznaczyć, iż drugie przedstawienie obecnie zaczyna się punktualnie o godz. 9.30 i kończy się znacznie przed 12-tą. Przedsprzedaż biletów w kinie „Kopernik“.

Wiceminister Starzyński opuścił wczoraj Lwów.

Lwów, 16. lutego.

Wiceminister skarbu p. Stefan Starzyński po kilkunastudniowym pobycie w Małopolsce Wschodniej **wyjechał wczoraj wieczorem z powrotem do Warszawy.**

Bawił on w Małopolsce wschodniej z przerwami od środy 5 bm. do soboty 8 bm., a następnie od wtorku 11 bm. do wczoraj 15 bm.

Dowiadujemy się, że p. wiceminister wraz z prezesem lwowskiej Izby skarbowej p. dr. **Pollakiem** brał też udział w lwowskim **Zjeździe naczelników urzędów skarbowych, podatków i opłat** — oraz przeprowadził **inspekcję Izby skarbowej i niektórych urzędów skarbowych we Lwowie, Stanisławowie i w Przeworsku.**

*

Reprezentanci Centrali drobnych kupców i handlarzy ulicznych we Lwowie u wiceministra Starzyńskiego. Bawiący we Lwowie p. wiceminister skarbu Stefan Starzyński przyjął dnia 14. bm. delegację Centrali drobnych kupców i handlarzy ulicznych we Lwowie w osobach prezesa Centrali r. Ornsteina i doradcy podatkowego dra Balkena. W obecności prezesa Izby skarbowej we Lwowie dra Pollaka, naczelnika wydziału II. Izby Weinerta, oraz inspektora ministerjalnego Świtalskiego, przedstawiła delegacja postulaty handlarzy ulicznych i drobnego kupiectwa w dziedzinie podatkowej. P. wiceminister wysłuchał bardzo uważnie i życzliwie przemówienia delegatów, zapewniając ich o przychylnem ich rozpatrzeniu oraz załatwieniu w miarę możności. Należy podkreślić, że p. wicemin. Starzyński okazał wielkie zrozumienie sytuacji w jakiej znajdują się obecnie drobni kupcy i handlarze uliczni.

*

Delegacja restauratorów i kupców na audjencji u wiceministra Starzyńskiego. W piątek wieczorem przyjął p. wiceminister skarbu Starzyński w obecności prezesa dra Pollaka, naczelników Koppla i Weinerta, oraz inspektora ministerjalnego Świtalskiego, delegatów Korporacji gospodnio-restauracyjnej i pokrewnych zawodów we Lwowie, przewodniczącego r. Maksymowicza, oraz pp. Borowskiego, Frankla, Musiałowicza i Kesslera. Prezes Maksymowicz przedstawił w godzinnej dyskusji wyczerpująco wszystkie bolączki, które dotykają w szczególności ten zawód, a to: 1) przeciążenie wysokiemi stawkami podatkowemi, 2) sposób przenoszenia do niższych kategorji patentów i z tem połączone kary i egzekucje, 3) sprawa uregulowania koncesji, oraz odbieranie koncesji za rzekomą sprzedaż papierosów w restauracjach i kawiarniach i wiele innych. Wicemin. Starzyński z wielkiem zrozumieniem sprawy udzielił wyczerpującej odpowiedzi i zapewnił, że przedłożone mu dezyderaty, o ile okażą się słuszne, będą życzliwie rozpatrywane.

Działalność straży pożarnej m. Lwowa.

Lwów, 16. lutego.

Według statystyki prowadzonej w biurze Miejskiej Straży pożarnej czynną ona była w roku ubiegłym **przy 505 pożarach,** a to: przy 5-ciu zbiorowych, 28 dachowych, 111 pokojowych, 28 sufitowych, 21 piwnicznych, 174 kominowych, 3 lasu, 38 innych. **Fałszywych alarmów było 83.** W 14 wypadkach ratowano życie ludzkie i zwierząt. **Podług dzielnic** przedstawiają się pożary następująco: w I dzielnicy 71, II dziel. 41, III dziel. 99, IV dziel. 60, V dziel. 141, VI. dziel. 61. **W okręgu poza granicami m. Lwowa** czynną była Miejska Straż pożarna 32 razy. **Przyczyną pożarów** było w 11 wypadkach podpalenie, 106 nieostrożność, 72 wadliwa budowa, 171 zanieczyszczenie kominów, 3 eksplozja, 4 elektryczność, 2 samozapalenie i 46 nieznana przyczyna. **Pod względem rodzaju budynków** były pożary w 360 budynkach mieszkalnych, 10 gospodarczych, 13 fabrycznych, 13 składach i 7 innych. **Do akcji ratunkowej** użyto 3.450 strażaków, 140 par koni, 498 samochodów pożarowych i 8.800 metrów węży tłocznych.

Z miasta.

Premje dla uczniów i uczenie. Wydział szkolny zarządzający dokształcającemi szkołami zawodowemi we Lwowie rozdzielił za pośrednictwem kierownictw szkół zawodowych przyznane przez gminę m. Lwowa i Kuratorjum tut. okręgu szkolnego premje dla 24 uczniów i uczenic szkół, którzy w r. 1928/29 ukończyli 3-cią klasę z postępem celującym. Uczniowie otrzymali książeczki M. K. O. opiewające na 100 zł. każda. Kierownicy wręczyli te premje nagrodzonym uczniom wobec grona nauczycielskiego młodzieży, zachęcając uczniów do pilnego uczęszczania na naukę i do gorliwej pracy w szkole i pracowniach.

Komunikaty.

Program Kasyna i Koła lit. art. na bieżący tydzień. W czwartek 20. bm. i w piątek 21. bm. o godzinie 20-tej prof. dr. Walery Goetel z Krakowa wygłosi 2 wykłady pt. „Przez głąb Czarnego Kontynentu“ (pierwsza polska podróż przez Afrykę od Przylądka Dobrej Nadziei do Aleksandrji). Każdy z wykładów będzie ilustrowany ponad 100 wspaniałymi obrazami świetlnymi z własnych zdjęć fotograficznych prelegenta oraz pokazami zbiorów przywiezionych z podróży. Bilety na oba wieczory w kancelarji Kasyna i Koła lit. art.

Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się 18. bm. o godz. 18-tej w Instytucie geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8. z porządkiem dziennym: Doc. dr. Stanisław Legeżyński „Psittakoza czyli choroba papuzia“. Goście mile widziani.

Zarząd Powszechnych wykładów uniwersyteckich i politechnicznych. Piąty wykład dra Kazimierza Sośnickiego pt. „Wychowanie“ odbędzie się 17. bm., szósty pt. „Szkoła a społeczeństwo“ 18. bm. o godz. 19-tej w sali Kopernika, Uniwersytet, Marszałkowska 1. I. p.

Odczyt p. Aleksandra Buczki pt. „Początek i koniec świata“, odbędzie się w niedzielę, tj. dziś 16. bm. w sali Izby przem. handl. przy ul. Bourlarda 5. punktualnie o godz. 18 (6 wiecz.).

Konkurs na stypendja na dyplomowane pielęgniarki. Lwowskie Tow. walki z gruźlicą ogłasza konkurs na 2 stypendja dla kandydatek na dyplomowane pielęgniarki. Warunki: a) ukończona szkoła średnia, b) wiek lat 20 ukończonych, c) świadectwo zdrowia, d) stan wolny. Przyjęte pielęgniarki będą na koszt Towarzystwa w ciągu lat 3 wykształcone na dyplomowane pielęgniarki dyplomem państwowym, poczem otrzymają pobory IX. kategorji płacy urzędników państwowych. Na czas praktyki i studjów otrzymają pełne utrzymanie i 25 zł. miesięcznie. Po ukończonych studjach obowiązana będzie kandydatka do 5-cio letniej służby w miejscu wyznaczonem przez nasze Towarzystwo. Za koszta studjów 2 i pół letnich w szkole pielęgniarskiej będą kandydatki zobowiązane zwrócić wyłożoną kwotę w ratach miesięcznych nie przenoszących 10 proc. poborów. W razie niedotrzymania terminu odsłużenia stypendjum może być zwrócone w gotówce. Termin zgłoszeń do dnia 1. marca br.

Korpus podoficerów zawodowych 40. pp. urządza 1. marca br. w sali Sokoła IV. przy ul. Łyczakowskiej Wielką zabawę kostjumowo-maskową. Zaproszenia wydaje obwodowa komenda P. W. 40. pp. przy ul. Piotra i Pawła od godz. 8—15.

Lwowskie Tow. fotograficzne. W poniedziałek, 17. bm. w lokalu L. T. F., ul. Sokoła 4., odczyt p. Neumana „Najnowsze kierunki artystyczne w fotografice w Niemczech“. Początek o godz. 18.30. Goście mile widziani.

Kronika policyjna.

(—) **Wielka zguba.** Gabrjela Ziembicka, zam. Issakowicza 6., **doniosła policji,** że przechodząc wczoraj ulicami Fredry, pl. Akademickim, Lelewela i Ossolińskich w kierunku ul. L. Sapiehy **zgubiła kopertę** zawierającą 1480 zł. gotówką.

(—) **Włamania i kradzieże.** Wczoraj wieczorem dokonano włamania do mieszkania Biny Roth, przy ul. Żółkiewskiej 80. i skradziono 70 dolarów i 500 zł. — Wczoraj wieczorem dokonano **włamania do piwnicy** Ludwika Zalewskiego przy ul. Akademickiej 22. i skradziono większą ilość garderoby. — Z piwnicy restau-

ratorki Elżbiety Langowej przy ul. Gródeckiej 57. (która przebywa obecnie w więzieniu śledczem pod zarzutem usiłowanego morderstwa) skradziono wczoraj po włamaniu się wódki i likiery.

(—) **Aresztowania.** Do aresztów policyjnych oddano wczoraj Jana Głuszka za kradzież chleba z wozu piekarskiego piekarza Gabla, Emanuela Artura Rosenstraucha, kupca, za oszustwo, Frydę Weintraub za współudział w kradzieży na szkodę Marji Najzarek, Józefa Wańczuka, poszukiwanego przez sąd karny we Lwowie, oraz Bednarczyk Stefanję za wywołanie zgorszenia publicznego.

—*—

—o—

Do litościwych serc zwraca się z błagalną prośbą o pomoc wdowa po inżynierze, chora kaleka, znajdująca się po nader ciężkiej operacji w skrajnej nędzy, a która ma na utrzymaniu czworo drobnych dzieci. Za czyn szlachetny Bóg sto krotnie wynagrodzi. Datki przyjmuje administracja „Gazety Porannej“ dla „Wdowy po inżynierze“. (Bliższy adres znany jest redakcji).

—o—

Życie karnawału.

Doroczny Wieczór karnawałowy Bratniej Pomocy Stud. Med. Wet. odbędzie się w sobotę 1. marca br. w salach recepcyjnych nowo wybudowanego domu stud. med. wet., ul. Stalmacha 1. Zaproszenia wydaje się w rozmównicy domu od 20. bm. od godz. 18—19. Ilość zaproszeń ograniczona.

Składki.

Dla wdowy po inżynierze M. H. 2 zł., dr. Mondschein, Stanisławów, 10.30 zł., I. S. 5 zł.

Ze sportu.

Program rozgrywek mistrzowskich w Krynicy.

Lwów, 16. lutego.

W myśl ostatecznej decyzji Zarządu P. Z. H. L. mistrzostwa Polski odbędą się w 2 grupach:

Grupa A: Mistrz Warszawy, Wicemistrz Lwowa, Mistrz Krakowa, Mistrz Pomorza.

Grupa B: Mistrz Lwowa, Wice-Mistrz Warszawy, Mistrz Wilna, Mistrz Poznania.

Zwycięscy grup rozgrywają **finałowe spotkania o I-sze, II-gie i III-cie miejsce z zeszłorocznym mistrzem Polski A. Z. S. Warszawa,** którego prośbę o wzięcie udziału jedynie w okresie turnieju ze względu na niemożliwość uzyskania urlopów dla swych graczy na dłuższy okres czasu, Zarząd P. Z. H. L. uwzględnił z uwagi na fakt, że gracze A. Z. S. Warszawa zasilają **przez większą część sezonu drużynę reprezentacyjną.**

A. Z. S. przybędzie do Krynicy w dniu **20. lutego** br.

Drudzy w swoich grupach grają finałowe spotkanie o IV-te i V-te miejsce.

Rozgrywki w grupach odbędą się **w dniach 17,18 i 19 bm., dnia 20 bm. przerwa, 21, 22 i 23 bm. finał.**

Dnia **17. lutego** br. w grupie A. rozgrywają: Mistrz Warszawy z Mistrzem Pomorza, Wicemistrz **Lwowa** z Mistrzem Krakowa; w grupie B. rozgrywają: Mistrz Wilna z **Mistrzem Lwowa,** Wicemistrz Warszawy z Mistrzem Poznania.

Dnia **18. lutego** br. w grupie A. rozgrywają: Wicemistrz **Lwowa** z Mistrzem Pomorza, Mistrz Warszawy z Mistrzem Krakowa; w grupie B. rozgrywają: Mistrz Lwowa z Mistrzem Poznania, Wicemistrz Warszawy z Mistrzem Wilna.

Dnia **19. lutego** br. w grupie A. rozgrywają: Mistrz Warszawy z Wicemistrzem Lwowa, Mistrz Pomorza z Mistrzem Krakowa; w grupie B. rozgrywają: Mistrz Wilna z Mistrzem Poznania, Wicemistrz Warszawy z Mistrzem Lwowa.

Drużyny, które zajmą 2 ostatnie miejsca w swoich grupach, opuszczają Krynicę dnia **19. bm. wieczorem,** względnie mogą pozostać **na własny koszt.**

Na srebrnym ekranie.

„BEZBOŻNE DZIEWCZĘ“ na ekranie kina „Kopernik“ i Marysieńka“.

Lwów, 16. lutego.

(jp) W miarę rozwoju sztuki filmowej i publiczność kinowa staje się coraz bardziej wymagająca, a dziś już minęły te czasy, kiedy to wystarczały jej byle jakie niewybredne sztuczydła, bo bawił ją ruch, rozmaitość obrazów, odbitka fotograficzna życia, słowem ta nowa zabawka, którą darował ludzkości Edison. Dziś, aby uzyskać uznanie publiczności w kinie, jak w teatrze, trzeba dać rzeczywiście rzecz wartościową. Do tej miary dorosła niewątpliwie nowa kreacja znakomitego reżysera i inscenizatora Cecila B. de Mille'a, wyświetlana obecnie na ekranach kina „Kopernik“ i „Marysieńka“.

„Bezbożne dziewczę“ jest naprawdę wstrząsającym dramatem, przeprowadzonym ze sztuką prawdziwego artysty. Doskonała ekspozycja i stopniowanie napięcia dramatycznego w połączeniu z frapującą techniką inscenizacji, świetną reżyserją i mistrzowską grą artystów trzymają widza pod niesłabnącem, głębokiem wrażeniem. Akcja rozwija się w amerykańskim domu poprawczym, będącym istnem piekłem dla młodocianych pensjonarjuszy, których, jak właśnie bohaterów sztuki, często nie zbrodnicze instynkty, ale nieopatrzność młodości i fatalny zbieg okoliczności sprowadziły na fałszywą drogę. Jakkolwiek może okropności tego przybytku są wyjaskrawione, jednak umiar artystyczny w kompozycji i grze artystów budząc wrażenie grozy nie przechodzi granic. Nawet na obytych z cudami techniki filmowej takie sceny, jak np. pożar w zakładzie poprawczym, gdzie akcja toczy się z niepojętym wprost realizmem wśród morza płomieni, walących się desek i gruzów, nie mają doprawdy sobie równych wśród rzeczy dotychczas na ekranie widzianych. Gdy do tego dodamy urodę i walory artystyczne Mary Prevost i Liny Basquette, doskonałą grę Noaha Bary i innych odtwórców ról większych aż do ostatniego komparsa, to stanie się nam zrozumiałe powodzenie, jakie pozyskał w swym pochodzie światowym ten nowy film C. de Milla.

Czarni-Lechja.

Lwów, 16. lutego.

Ostatnie zawody o mistrzostwo klasy A. okręgu lwowskiego przyniosły wynik **remisowy Czarnych w walce z Lechją.** Tem samem Czarni, mając trzy punkty, zakwalifikowali się **do wyjazdu do Krynicy,** jako druga drużyna lwowska obok mistrzowskiej Pogoni.

*

WYJAZD DRUŻYN LWOWSKICH DO KRYNICY.

W dniu wczorajszym **wyjechała Pogoń i Czarni do Krynicy. Pogoń** wyjechała o godz. 18.35 **w składzie:** Hemmerling, Kuchar W., Kupczyński, Mauer, Roszkiewicz, Sabiński, Stworzeński, Wańczycki, Weissberg, Zimmer. Kierownikiem ekspedycji jest p. radca Bystrzanowski.

Czarni opuścili Lwów o godz. 23.45. Skład ekspedycji prowadzonej przez p. **Papiusa** przedstawia się następująco: Zborowski, Malczek, Kasprzak, Czyżewski, Piechota, Trojani, Wielężyński, Roszkiewicz, Strzelecki.

*

Sekcja lekko-atletyczna ŻKS. Hasmonea urządza w niedzielę, dnia 2-go marca br. pierwszy międzyklubowy bieg na przełaj o nagrody w żetonach. Sekcja przystąpi w bieżącym roku do wykończenia bieżni na boisku własnem.

II. Lista uczestników

Konkursu Karnawałowego „Gazety Porannej“.

Lwów, 16. lutego.

201 Antonina Baltarowicz Lwów, 202 Gizela Rotenberg Lwów, 203 Kazimiera Pitołajowa Lwów, 204 Władysława Gościska Lwów, 205 Marja Michałowska Lwów, 206 Marja Bernacka Lwów, 207 Anna Górska Lwów, 208 Teofila Maksymowiczowa Lwów, 209 Bronisław Janowski Lwów, 210 Olga Drużbiakówna Lwów.

211 Nina Buberówna Lwów, 212 Aniela Stachiewiczowa Lwów, 213 Eugenja Huber Lwów, 214 Maurycy Fuchs Lwów, 215 Olga Hołodyńska Lwów, 216 Emma Defortówna Lwów, 217 Julja Friczyk Lwów, 218 Michalina Zubel Lwów, 219 Helena Engelkreis Lwów, 220 T. Urbanowicz Lwów.

221 Marja Karczewska Lwów, 222 Janina Dąbrowska Lwów, 223 Stefanja Falhammerowa Borysław, 224 Aleksandra Stebnicka Lwów, 225 Wiktorja Stanek Lwów, 226 Rychłowska Olga Lwów, 227 Mazurkiewiczowa Nuśka Lwów, 228 Dzikowska Emilja Lwów, 229 Szach Tadeusz Żółkiew, 230 Schor Fryda Lwów.

231 Hr. Moszyńska Marjetta Lwów, 232 Sonenschein Amalja Lwów, 233 Hegedüs Helena Lwów, 234 Ulkowska Jadwiga Lwów, 235 Eisner Stefanja Śniatyn, 236 Dołęgowska Zofja Lwów, 237 Derschlerowa Karolina Lwów, 238 Hrabetzówna Gizela Lwów, 239 Szłapakówna Marja Lwów, 240 Frühauf Marja Lwów.

241 Radaniowa Stanisława Lwów, 242 Dianni Jadwiga Lwów, 243 Korytko Janusz Lwów, 244 Pietraszkiewiczowa Stanisława Zimnawoda, 245 Szuperska Helena Lwów, 246 Sech Rozalja Lwów, 247 Harak Leonja Lwów, 248 Hudysz Karolina Lwów, 249 Weinberg Ignacy Lwów, 250 Walmowa Bronisława Lwów.

251 Kowalowa Zofja Lwów, 252 Rappaport Marjan Lwów, 253 Walewski A. Lwów, 254 Czerwiński Mieczysław Lwów, 255 Małamysz Katarzyna Lwów, 256 Kitz Saul Lwów, 257 Czermak Anna Lwów, 258 Kiwałówna Marja Lwów, 259 Wołoszczakówna Emilja Lwów, 260 Szynderowa Julja Lwów.

261 Edelman Józef Lwów, 262 Reisnerówna Tola Lwów, 263 Kociołek Józef Lwów, 264 Branicki Jan Zamarstynów, 265 Pomorska Janina Lwów, 266 Cygańczuk Marjan Lwów, 267 Demiańczuk Jarosław Lwów, 268 Trzaska Feliks Lwów, 269 Kiczekowa Stanisława Lwów, 270 Zajączyński Michał Lwów.

271 Fuchs Szymon Lwów, 272 Hublowa Michalina Lwów, 273 Czajkowska Gizela Lwów, 274 Chanderesowa Zenona Lwów, 275 Grandowa Kamilla Lwów, 276 Schmiedtowa Kamila Lwów, 277 Kaczmarczykowa Leopolda Lwów, 278 Wałaszkiewicz Katarzyna Lwów, 279 Schirmerówna Karolina Lwów, 280 Lemańska Marysia Lwów.

281 Sosnowska Helena Sokolniki, 282 Gulewicz Janina Dawidów, 283 Cichowiczowa Jadwiga Lwów, 284 Hermanowa Regina Lwów, 285 Żakowa Janina Lwów, 286 Kramarz Jan Lwów, 287 Podgórna Stefanja Lwów, 288 Rybkowska J. Lwów, 289 Sternbachówna Helena Lwów, 290 Karcz Wojciech Lwów.

291 Kowal Tymoteusz Lwów, 292 Magres Stefanja Lwów, 293 Bernacki Jurek Lwów, 294 Matauś Józefa Lwów, 295 Rubisel Arnold Lwów, 296 Stark Włodzimierz Lwów, 297 Bergerówna Stefanja Lwów, 298 Lachowiczowa Helena Lwów, 299 Kafna Augustyna Lwów, 300 Spitzerowa Franciszka Lwów.

301 Dąbkowska Marja Lwów, 302 Orzechowska Aniela Lwów, 303 Szymańska Karolina Lwów, 304 Mayerówna Irena Lwów, 305 Mastai Wacław Lwów, 306 Tkaczuk Łucjan Lwów, 307 Spritzer Anna Lwów, 308 Nowicki Bronisław Lwów, 309 Zwirowa Agnieszka Lwów, 310 Motalowa Zofja Lwów.

311 Petak Irena Lwów, 312 Jechowa Eleonora Lwów, 313 Ernstowa Helena Lwów, 314 Schercówna Marja Lwów, 315 Rothauslerowa Władysława Lwów, 316 Pisarczykówna Jadwiga Lwów, 317 Zawadzka Bronisława Przemyśl, 318 Tokarzówna Jadwiga Przemyśl, 319 Kuźmianka Władysława Przemyśl, 320 Saul Rost Przemyśl.

321 Wacław Schnitzel Lwów, 322 Jadwiga Chrzyszczyńska Lwów, 323 Rajmund Szybdralewicz Szczerzec, 324 Żaneta Nadelówna Lwów, 325 Sturma Karol Lwów, 326 Kurkowska Janina Lwów, 327 Biederman Juljusz Lwów, 328 Swoboda Wawrzyniec Lwów, 329 Bogda Marja Lwów, 330 Katz Bronia Lwów.

331 Szlakowski Stanisław Lwów, 332 Gerczycka Stefanja Lwów, 333 Gryglewska Bogusława Lwów, 334 Bernadyn Zofja Lwów, 335 Hordyńska Michalina Lwów, 336 Gackiewiczówna Staszka Lwów, 337 Baumwald Klaudyna Lwów, 338 Agolseri Marja Lwów, 339 Morawska Okława Lwów, 340 Framd Ignacy Lwów.

341 Dworska Ludomira Lwów, 342 Ciemioł Aleksandra Lwów, 343 Feuersteinówna Nusia Lwów, 344 Wünsz Irena Lwów, 345 Inż. Grabowska Józefa Lwów, 346 Disselówna Marja Lwów, 347 Krzyżanowska Janina Lwów, 348 Hroboni Franciszek Lwów, 349 Czołowska S. Lwów, 350 Halska Helena Lwów.

351 Riedlerowa Ludmiła Lwów, 352 Lisowa Klaudja Lwów, 353 Rudziński Tadzik Lwów, 354 Hirschenfeld Salomea Lwów, 355 Mnnd Malwina Lwów, 356 Strojnowska Alfreda Lwów, 357 Osiadaczowa Adela Lwów, 358 Accord Ewa Lwów, 359 Oczeret Otynja Lwów, 360 Opiela Janina Lwów.

361 Rosnerówna Tuśka Lwów, 362 Wakermanówna Karolina Lwów, 363 Dembińska Marja Lwów, 364 Truszówna Oksana Lwów, 365 Kalter Seweryn Lwów 366 Rzemień Adam Lewandówka, 367 Barczysiak Aniela Lwów, 368 Schmiedt Elżbieta Sygniówka mała, 369 Makowska Wanda Lwów, 370 Łobodzińska Olga Praga.

371 Harnowa Wanda Lwów, 372 Arendowa Gertruda Lwów, 373 Bączyńska Władysława Lwów, 374 Stachówna Anna Lwów, 375 Bieniecka Marja Lwów, 376 Krykiewiczowa Józefa Lwów, 377 Czanuchowa Marja Lwów, 378 Dobrowolska Aniela Lwów, 379 Jurkowski Józef Lwów 380 Kelcz Leonard Lwów.

381 Niemczynowska Helena Lwów, 382 Bratro Rozalja Lwów, 383 Darowska Nuna Przemyśl, 384 Pindelska Aleksandra Lwów, 385 Dujanowicz Julja Lwów, 386 Zmłociok Józef Lwów, 387 Engl Aurelja Lwów, 388 Reiss Józefa Lwów, 389 Pirożkówna Janina Lwów, 390 Landesberg Stefanja Lwów.

391 Orzechowski Władysław Lwów, 392 Orzechowska Józefa Lwów, 393 Tepa Jerzy Lwów, 394 Kauczyńska Marja Lwów, 395 Jaremkówna Wanda Lwów, 396 Ogrodnik Marja Lwów, 397 Kozakiewiczówna Krzysia Lwów, 398 Baczyńska Seweryna Lwów, 399 Koller Dorota Lwów, 400 Windówna Klara Lwów.

401 Franciszka Fefner Lwów, 402 Angielczykowska Marja Lwów, 403 Zwaniecka Marja Lwów, 404 Sienkiewiczowa Wanda Lwów, 405 Węgrzyn Jan Sygniówka Mała, 406 Skibiński Hipolit Cieszanów, 407 Świtlik Adam Lwów, 408 Skólski Józef Lwów, 409 Gruber Anna Lwów, 410 Śliwińska Jadwiga Lwów.

411 Wróbel Franciszek Lwów, 412 Richtscheid A. Lwów, 413 Dziki Józef Lwów, 414 Golchówna Stefanja Lwów, 415 L. Weber Lwów, 416 Mamczyńska Franciszka Lwów, 417 Załęski Broś Władysław Lwów, 418 Dr. Berke Karol Lwów 419 Zwanko Anna Lwów, 420 Folańczykowa Józefa Lwów.

421 Wysłouchowa N. Lwów, 422 Kolmerowa Ada Lwów, 423 Ehrenpreis Leon Lwów, 424 Neusserowa Anna Lwów, 425 Chirowska Stanisława Lwów, 426 Frydrychowa Marja Lwów, 427 Lustig Fryderyka Lwów, 428 Bereźnicka Antonina Lwów, 429 Münz Marja Lwów, 430 Omelanówna Józefa Lwów.

431 Kosacz Michalina Lwów, 432 Zipperowa Marja Lwów, 433 Kreyczy Wilhelm Lwów, 434 Glatte Leontyna Lwów, 435 Bieliński Kazimierz Lwów, 436 Salzman Henryk Lwów, 437 Grodecka Zofja Lwów, 438 Jeż Marja Lwów, 439 Nacherowa Józefa Lwów, 440 Miszakowa Wiera Lwów.

441 Brzozowska Antonina Lwów, 442 Grzebalski Tomasz Lwów, 443 Wolwender Michał Lwów, 444 Bilwinówna Marja Lwów, 445 Schuppik Józef Lwów, 446 Pelczarska Celina Lwów, 447 Józef de Viorelli Piva Lwów, 448 Tarnawska Marja Lwów, 449 Moskwa Katarzyna Lwów 450 Łysiak Julja Lwów.

451 Odekściak Stefa Lwów, 452 Zelenka Antoni Lwów, 453 Grodzińska Marja Lwów, 454 Brylowa Stefanja Lwów, 455 Bochenek Wiktorja Lwów, 456 Staszkiewiczowa Ida Lwów, 457 Buchman Sala Lwów, 458 Brotman Adela Lwów, 459 Janota Adam Lwów, 460 Popowicz Marja Lwów.

461 Bodzioch Ewelina Lwów, 462 Chrzanowska Helena Mikołajów, 463 Łopatyńska Ludwika Lwów, 464 Późniak Grzegorz Lwów, 465 Późniak Genowefa Lwów, 466 Zawadzka Wilhelmina Lwów, 467 Kalinowska Józefa Lwów, 468 Sygnał Augusta Lwów, 469 Alper Etelka Lwów, 470 Barańska Janina Lwów.

471 Szwed Marjan Lwów, 472 Wasserman Frydzia Lwów, 473 Martyńcowa Marja Lwów, 474 Janeczkowa Matylda Lwów, 475 Weberówna Marja Lwów, 476 Röhring Stefanja Lwów, 477 Grzebienik Jadwiga Lwów, 478 Jaworski Jan Józef Lwów, 479 Opawska Marja Lwów, 480 Pierożyńska Helena Lwów.

481 Nettikowa Wilhelmina Lwów, 482 Donn Fryderyka Lwów, 483 Chmielewska Zofja Lwów, 484 Prorok Marjan Lwów, 485 Gregorowicz Marja Lwów, 486 Rosenöl Manrycy Lwów, 487 Tilscher Anna Lwów, 488 Feit Józefa Lwów, 489 Budzanowska Walerja Lwów, 490 Franiszyn Jan Lwów.

491 Krasowska Wiktorja Lwów, 492 Hnicka Marja Lwów, 493 Dobrzańska Zofja Lwów, 494 Czaykowski Zygmunt Lwów, 495 Flaczkówna Wanda Lwów, 496 Weintraub Rozalja Lwów, 497 Kafka Antoni Lwów, 498 Węgierski Jerzy Lwów, 499 Dampfówna Gustawa Lwów, 500 Schorówna Ernestyna Lwów.

—o—

Kącik radjowy.

PROGRAM AUDYCYJ RADJOWYCH.
Niedziela, 16. lutego 1930.

LWÓW 385 17.40 Transmisja koncertu popołudniowego z Warszawy, 19.00 Rozmaitości, komunikaty, program na dzień następny, 19.15 A. Woycicki: „Jan Wiktor" (z recytacjami), 19.58 Sygnał czasu z obserwatorjum astronom. z Warszawy, 20.00 Kwadrans literacki: „Gdzie szczęście" E. Orzeszkowej (transmisja z Warszawy), 20.15 Koncert wieczorny (tr. z Krakowa), 21.45 Słuchowisko „Symfonja miasta" W. Radulskiego (transmisja z Warszawy), 22.15 Transmisja komunikatów z Warszawy.

WARSZAWA 1411 10.30 12.30 Transmisja z Torunia, uroczystość z racji Obchodu Odzyskania Pomorza (w obecności P. Prezydenta Rzpltej): Po transmisji poranek muzyczny z Filharmonji Warszawskiej (do godz. 14), 14.20 Muzyka, 14.50 Muzyka, 15.20 Muzyka, 16.20 Muzyka z płyt gramofonowych, 17.45 Koncert Repr. Ork. Pol. Państw. m. st. Warszawy, Muzyka operetk. i taneczna, 18.10 Uroczysta Akademja z sali Rady miejsk. org. ku uczczeniu ósmej rocznicy koronacji Ojca św. Piusa XI., 20.15 Koncert popularny. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, Jadwiga Hejdukowska (sopran), Lidja Kmitowa (skrz.) i prof. L. Urstein (akomp.), 22.35, Kom. PAT. 23.00 Muzyka salon. z „Oazy". **KRAKÓW** 312 20.15 Koncert wieczorny. Wyk.: pp. Aniela Szlemińska, art. opery lwowskiej, kwartet instrum. dętych. **POZNAŃ** 334 17.00 Koncert gramofonowy, 18.15 Arje i pieśni polskie w wykonaniu p. Romana Heysinga, art. op. (bas), 19.20 Audycja wokalna p. Marji Gąsiorowskiej (sopran) 22.30 Muzyka taneczna. **KATOWICE** 408 12.30 Transmisja z Teatru Polskiego w Katowicach, Akademja ku uczczeniu 10-lecia odzyskania Polskiego Morza, 16.00 Koncert popularny z udziałem zesp. instdum. P. R., 19.20 Intermezzo muz. **WILNO** 368 20.00 Audycja z płyt gramofonowych „Mme Butterfly" opera Pucciniego. **LIPSK** 259 15.15 Bartisch-Quartett odegra kwartet smyczkowy c-moll Ehrenberga, 16.30 Pieśni Henryd odśp. eloisa Russel-Fergusson z tow. harfy staro-celtyckiej, 17.00 Trio kameralne Kaufmanna (wioloncz., cytra, gitara), 19.30 „Wesoła wdówka" operetka Falla. **KOPENHAGA** 281 15.30 Koncert popoł., 20.00 Dzwony ratuszowe, nast. Koncert popul. **BRNO** 342 19.30 Transmisja z Teatru Miejsk. Rewji p. t. „Z Brna do Brna" z muz. Kincla. **LONDYN** 356 17.30 Radjoorkiestra i soliści, 18.45 Franz Osborn (fort.), 20.05 Koncert z Eastbourne. **STUTGART** 360 15.30 Koncert radjoork. 19.30 Transmisja z Teatru Miejsk. w Kassel. „Orłow". **FRANKFURT** 390 12.50 Śpiew chóralny z Kassel, 23.03 Muzyka taneczna. **BERLIN** 418 11.30 Koncert radjoorkiestry. Muzyka karnawałowa, 17.30 Pieśni studenckie na płyt. gram., 20.00 Transmisja z sali Bacha. Koncert symfoniczny Ork. Berl. **LANGENBERG** 473 13.00 Koncert radjor. Soliści Mittmann (skrz.) i Wessel (harfa). **PRAGA** 487 22.15 Muzyka popularna. **WIEDEŃ** 516 11.00 Koncert wiedeński ork. symf. 18.50 Muzyka kameralna, 20.10 Popularny koncert. „Wiedeńskie zabawy karnawałowe". **MONACHJUM** 533 16.00 Radjotrio i podwójny kwartet śpiew., 20.05 „Der Tanz ins Glueck" operetka Stolza. **PARYŻ** 1725 16.00 Transmisja koncertu z sali Gavenu, 20.30 Radjocyrk, 21.00 Koncert.

—o—

GIEŁDY.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15. lutego. (PAT). 4 proc. pożyczka dolarowa 125 i pół, 5 proc. pożyczka dolarowa 78 i pół, 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 86, 10 proc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8 proc. Listy zast. Bku Gosp. Kraj. 94, 8 proc. Listy zast. Bku Rolnego 94, 8 proc. Obligacje Bku Gosp. Kraj. 94 — te same 7 proc. 83¼.

Waluty i dewizy. Londyn 43.26, Nowy Jork 8.88.3, Nowy Jork wypł. telegr. 8.90.1, Paryż 34.83 i pół, Praga 26.33, Szwajcarja 171.66, Włochy 46.57, Berlin (kurs nieof.) 212.90.

Warszawa, 15. lutego. (PAT). Bank Polski 160 i pół, Bank Zw. Sp. Zarobok. 79 i pół, Spiess 100, Warsz. Tow. Fabr. Cukr. 29¼, Firlej 38, Lilpop 24 i pół, Norblin 71 i pół, Starachowice 27 3/4, Borkowski 6 trzy czwarte.

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, 15. lutego. (PAT). Amsterdam 284.17, Belgrad 1248 7/8, Berlin 169.22, reszt 4.20 trzy czwarte, Kopenhaga 189.65, Londyn 34.47 i pół, Madryt 89.40, Medjolan 37.11¼, Nowy Jork 708.85, Oslo 189.45, Paryż 27.74 i pół, Praga 2097 3/4, Sofja 513 1/8, Stokholm 190, Warszawa 79.73, Zurych 136.74, Amerykańskie 704.70, Niemieckie 168.97, Francuskie 27.77, Włoskie 37.05, Jugosłowiańskie 12.35 i pół, Polskie 79.90, Czeskie 20.94 i pół, Węgierskie 12.41.13, Szwajcarskie 136.39, Angielskie 34.40, Renta majowa 1.46, Renta lutowa 1.88, Renta koronowa 1.40, Dunaj, S. Adria 92.70, Tureckie 23, Bankverein 21, Kreditanstalt 51, Bank Hipoteczny 70.25, Kompas 12, Merkury 20.30 Laenderbank 30, Kolej póln. 10.26, Austr. kol. państw. 38.05, Cement 92, Browary 107, Krupp 7.50, Prager Eisen 101.75, Skoda 381, Galicja 36.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 15. lutego. (PAT). Paryż 20.29, Londyn 25.20 1/8, Nowy Jork 5.18.35, Bruksela 72.20, Włochy 27.12 i pół, Hiszpanja 64 i pół, Amsterdam 207.80, Berlin 123.71, Wiedeń 72.97 i pół, Stokholm 139.00, Oslo 138.65, Kopenhaga 138.80, Sofja 3.75, Praga 15.34, Warszawa 58.05, Budapeszt 90.60, Białogród 9.12 7/8, Ateny 6.71, Konstantynopol 2.40, Bukareszt 3.08, Helsingfors 13.02 i pół, Buenos Aires 197 i pół.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 15 lutego. (PAT). Nowy Jork 485.16, Paryż 124.21, Berlin 20.36 7/8, Montreal 490.37, Hiszpanja 38.87, Amsterdam 12.12 7/8, Bruksela 34.89 i pół, Włochy 92.91, Szwajcarja 25.20, Kopenhaga 18.16, Stokholm 18.13¼, Oslo 18.18, Helsingfors 193.37, Praga 164.25, Budapeszt 27.83 Belgrad 276, Sofja 671, Rumunja 818, Lizbona 108.27, Konstantynopol 1060, Ateny 375.12 i pół, Wiedeń 34.53, Warszawa 43.37.

GIEŁDA PARYSKA

Paryż, 15. lutego. (PAT). Londyn 124.21 i pół, Nowy Jork 25.54 trzy czwarte, Bruksela 355 trzy czwarte, Hiszpanja 318 i pół, Włochy 133.65, Szwajcarja 492 trzy czwarte, Kopenhaga 683, Amsterdam 1024, Oslo 683, Stokholm 685, Praga 75 i pół, Rumunja 15.15, Wiedeń 359, Berlin 609 trzy czwarte.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 15. lutego.

Tendencja zwyżkowa. Obrót średni.
DEWIZY: Dolary ameryk. 8.87.00—8.87.50, dolary kanad. 8.78.00—8.78.50,

OGŁOSZENIA.

KOMFORTOWY pokój frontowy z telefonem na żądanie z utrzymaniem przy ulicy Listopada dla kawalera odnajmę. Zgłoszenia telef. 74-37. 1931

PENSJONATY i LETNISKA.

ZAKOPANE willa „Wiktorja“ na drodze do Sanator. naucz. poleca pokoje z całem utrzymaniem po cenach bardzo umiarkowanych. 8501

MATRYMONIALNE

NA STANOWISKU, wykształcona, materjalnie niezależna, sympatyczna panna pozna pana chętnie z akademickiem wykształceniem, w średnim wieku. Cel matrymonialny. Administracja „S—30“. 1924-2

DR. ŚWITALSKIEJ: Mój krem śmietankowy suchy usuwa wągry, krosty i nadaje się do każdej tłustej cery. Przedstawicielstwo: Perfumerja Pod Czarnym Psem, Lwów, sklepy: Gródecka 3., Kopernika 19., Sapiehy 33. 1344

POSADY POSZUKIWANE

DR. PRAW, właściciel realności, energiczny, przyjmie zarząd domu. Zgłoszenia „Zarząd“ do Administracji. 1927

EMERYTOWANY wyższy urzędnik, oficer rezerwy w sile wieku, zdolny, energiczny poszukuje zarządu kamienicy we Lwowie. Łaskawe zgłoszenia pod „Oficer rezerwy“ do Administracji. 1901-2

WOLNE POSADY

PODRÓŻUJĄCY z branży księgarskiej do sprzedaży dzieła prawniczego na prowincji poszukiwany. Zgłoszenia pisemne z podaniem referencji i warunków pod: Skrytka poczt. 40. Lwów.

POSZUKUJĘ 2 danserów dystyngowanych. Zgłoszenia do Administracji pod „Natychmiast“. 1953

ŚLUSARZA pierwszorzędnego, artystyczno-budowlanego, poszukuje od zaraz na stałe Piotr Ruszel, pracownia artystyczno-ślusarska, Stanisławów, Sapieżyńska 68. 1934-2

1000.— ZŁOTYCH miesięcznie mogą zarobić bardzo łatwo Panie i Panowie przy sprzedaży artykułu potrzebnego w każdym domu. Żadna asekuracja ani sprzedaż losów. Oferty pisemne z zapodaniem referencji skierować: Stanisławów, skrytka poczt. 51. 1465-8

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42 h. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 1379-12

KUPNO i SPRZEDAŻ

FORTEPIANY używane, krótkie, prawie jak nowe na różne ceny, PIANINA nowe zagraniczne sprzedaje, mienia i kupuje HANAK, Piłsudskiego 21. pierwsze piętro. 1762-9

2.800 zł. Pianina nowe zagraniczne czarne, najnowszej konstrukcji, na dogodne spłaty poleca WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO „**MONIUSZKO**“ Zimorowicza 10.

HARMONJĘ pedałową sprzedam. Kleparów, Kresowa 6. Jankowski. 1871

KUPIĘ za gotówkę kamieniczkę nową lub willę z ogrodem, z wolnem komfortowem mieszkaniem. Pośrednicy wykluczeni. Wyczerpujące oferty do Administracji pod „Zaraz“. 1889-3

FORTEPIANY Bösendorfera, angielska mechanika 71/4 oktawy, „Schweighofera“, „Schmida“ okazyjnie sprzedam. Nowacki, Piłsudskiego 17. 1929-3

OBRAZ olejny profesora Krakowskiej Akademji p. „Jarockiego“, serwantka antyczna, dywany perskie stare sprzeda tanio sklep „Okazja“, Łyczakowska 15. 1958-3

FORTEPIAN lub pianino kupię za gotówkę. Podać markę i cenę. Administracja „Gaz. Porannej“ pod „Domatorka“. 1957-3

OKAZYJNIE sprzedam bibliotekę, biurko, łóżka. Kapitulny 5. III. p. 4—6 godz. tel. 74—76. 1945

OKAZYJNIE do sprzedania: salonik mahoniowy wiedeński, komoda jasionowa antyczna z sekretarzykiem, bibljoteka orzechowa antyczna, stół orzechowy Biedermajer: w DOMU SZTUKI, Akademicka 14. 1941

FORTEPIAN i pianino nowe, znakomite, prawdziwie okazyjnie sprzedam. Kopernika 26. Skleniarski. Telefon 83-81. Kupuję i zamieniam. 1956-3

FORTEPIAN Boesendorfera, prawdziwy mahoń, w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Wiadomość Grodzickich 4. drzwi 11. 1952

OKAZYJNIE do sprzedania: jadalnia dębowa w stylu włoski renesans, kilka dywanów perskich, toaleta mahoniowa antyczna, registratura mahoniowa pojedyncza, krzesełka antyczne i stoliki w DOMU SZTUKI, Akademicka 14. 1941

PRZEWAŻNIE leśny majątek sprzedam. Zgłoszenia „Gazeta Poranna“ pod „Leśny“. 1936

FORTEPIAN „Petrofa“ wiedeńska mechanika, prawie nowy okazyjnie „Dom Chopina“, Sykstuska 11. Długoterminowe spłaty. 1914-2

FORTEPIAN „Kerna“ wiedeńska mechanika, 1400 złotych „Dom Chopina“, Sykstuska 11. 1914-2

MAGIEL korbowy, nowy, okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: restauracja, Żółkiewska 83. 1888-2

RÓŻNE DONIESIENIA

JEDNOLITKI szoferskie, płaszcze ochronne, odzież ochronna wszelkiego rodzaju — jedyne źródło „Pallium“ Ormiańska 3. 1893

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Złoczów na nazwisko Dmytro Świderski, rocznik 1888. 1948

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Czortków na nazwisko Michał Wołoszyn, ur. w r. 1895 w Kopyczyńcach. 1949-3

ZŁOTE pióra wszelkich systemów przyjmuje do naprawy Okin, Skarbkowska 6. naprzeciw kina „Lew“. 1938

LESZCZYSZYN KAZIMIERZ, Stanisławów, Zielona 44. unieważnia zgubione zaświadczenie komisji poborowej P. K. U. Stanisławów, kategorji „E“. 1935

FUTRZANE przybrania kostjumów, płaszczy wiosennych, lisy-boa, stale wykonuje najgustowniej Pracownia Futer Karola Schürera, Senatorska 10. 1721-9

KORONKI filetowe, klockowe, roboty ręczne. Wank, plac Marjacki 5, I. piętro. 1829-24

ODWOŁUJĘ niniejszem rzucane oszczerstwa przeciwko panu Romanowi Tymoszów-Krasnolipskiemu jako nieprawdzie we i tą drogą Go mocno przepraszam i błagam o przebaczenie. — Marja Strańska, Ławoczne. 1951

JAREMA MIKOŁAJ, Torhanowice, unieważnia zgubioną książkę wojskową PKU. Sambor. 1950-2

GAJDEK Ludwik 1900, Niechóbrz, unieważnia zgubioną książeczkę wojskową PKU. Rzeszów. 1926

NAPRAWIA, strzyże, czyści dywany perskie, smyrneńskie, kilimy i fabryczne prędko, solidnie, tanio Borkowska, Bernardyński 12. Sklep kilimów. 1954

PRZEPISYWANIE i powielanie prac, korespondencji, cenników. Ost, Pasaż Mikolascha. 3449-30

NAJMODNIEJSZE paryskie karnisze stylowe od najtańszych do najwykwintniej szych. Ramowanie obrazów. Helzel, Pasaż Hausmana 3. 1895-2

UBRANIA narciarskie — damskie i męskie, wiatrówki brezentowe — wykonuje szybko i tanio „Pallium“, Ormiańska 3. 1893-4

ZAKŁAD Braci Albertynów we Lwowie ul. Kleparowska 15., tel. 19—27. przyjmuje meble gięte i zwykłe, wszelkiego rodzaju do wyplatania trzciną, uszkodzone i stare do naprawy i odnowienia. Dochód z warsztatu przeznaczony jest na rzecz przytuliska ubogich i zakładu sierót. 1870-3

MASZYNY ściągające piwo wo flaszek, mycie, korkowanie flaszek, pasteryzowanie itd. Aparaty wyrabiające wodę sodową, lemoniadę itd. oferuje inż. Seelenfreund, Lwów, Konopnickiej 10, telefon 24—60. 1850-3

Do kina „PALACE“ za darmo

mogą dziś pójść:

BLUMENKRANZ, Sykstuska 37.
DR. SCHERF, Ujejskiego 8 a.
JAŃECKI KAROL, Gródecka 131.
STRZEMIEŃSKI, Zadwórzańska 36.
SCHAFFEROWA, Leona Sapiehy 6.

Bilety są do odebrania w Administracji codziennie między godziną 10 a 12 przedpołudniem.

Chcesz być zadowolony

kup okulary we firmie „Optyka“, Lwów, **Piłsudskiego 19**, gdyż tam sprzedają za bezcen. 1912-2

PRACOWNIA TRYKOTARSKA
ul. Prowiantowa 8, wykonuje i przerabia garsonki, kamizelki, podrabianie pończoch i podnoszenie oczek.
Kursa trykotarskie. 972-10

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 17. II. 1930.

JAROSLAW HASEK.

Amerykańska reklama.

Na jednej z najbardziej ruchliwych ulic wielkiego miasta amerykańskiego, którego nazwę pomijamy milczeniem, spotkało się pewnego wieczoru dwóch eleganckich panów. Gdy zbliżyli się do siebie na odległość kroku, jegomość w szarym cylindrze zwrócił się do drugiego jegomościa w filcowym kapeluszu.

— Przepraszam bardzo, zdaje mi się, że miałem zaszczyt już gdzieś z panem rozmawiać?

— Nie przypominam sobie — odrzekł pan w filcowym kapeluszu

— To dziwne — odparł drugi, tak głośno, by wszyscy go słyszeli. — Więc pan twierdzi, że pan mnie nie zna?

— Nigdy pana nie znałem.

— Wobec tego, pozwoli pan, że zapytam, czemu przyglądał mi się pan zdaleka?

— Wokół ci panowie są świadkami — bronił się drugi jegomość — że wcale się panu nie przyglądałem.

— Pan się myli, jeśli jest pan gentlemenem, w takim razie przyzna się pan, czemu obrzucał mnie pan tak natarczywem spojrzeniem.

— Oświadczam, że nie znam pana i...

— Proszę bardzo, mów pan dalej, co ma oznaczać to „i“? Co pan chce przez to „i“ powiedzieć?

— Pozwoli pan, że na takie pytanie nie odpowiem — rzecze drugi, i zwracając się do licznie zgromadzonej publiczności, dodał: — Panowie mogą przecież zaświadczyć, że nic złego nie miałem na myśli.

— A jednak pan miał coś na myśli.

— I na to pytanie nie odpowiem, gdyż...

— Aha, „gdyż“? Cóż ma znaczyć to „gdyż“? — przerwał mu jegomość w szarym cylindrze. — Napewno chciał pan powiedzieć: „gdyż nie mam zamiaru zadawać się z takim łotrem“.

— Przecież tego nie powiedziałem, ale...

— Przepraszam, co ma znaczyć to „ale“?

— Nic, proszę pana.

— Tak, ale to słowo „pana“ wypowiedział pan ze specjalną intonacją. Proszę mnie nie maltretować swoją obecnością.

— Przepraszam, wolno mi stać, gdzie mi się podoba, jakkolwiek...

— Tem słowem „jakkolwiek“ chciał mnie pan znowu obrazić.

Liczba gapiów wzrastała z każdą chwilą.

— Ja chciałem pana obrazić? Nawet mi przez myśl nie przeszło. Nie myślałem nic, oprócz...

— Przepraszam, co ma znaczyć to słowo „oprócz“?

— To słowo ma znaczyć, że pan jest osłem!

— Trzaśnij go pan w pysk! — poradził ktoś z tłumu.

Słysząc to jegomość w szarym cylindrze, zdjął okrycie głowy, położył je na ziemi i zakasał rękawy.

— No, teraz zobaczymy!

— Proszę, niech pan tylko spróbuje! Jeszcze raz powtarzam, że pan jest durniem!

— Wszystkie zęby panu za to wybiję!

— Spróbuj pan tylko!

— Chyba, że spróbuję!...

I trzasnął jegomościa w twarz z taka siłą, że ten aż padł na chodnik.

Na ulicy powstał ogromny rwetes. Przechodnie przytrzymali bezczelnego napastnika, chcąc go należycie ukarać.

Powalony jegomość podniósł się szybko z ziemi, stanął przed swym przeciwnikiem, którego publiczność chciała już zlinczować i oznajmił spokojnie:

— Panowie i panie! Proszę spojrzeć na moje zęby. Wszystkie są w najlepszym porządku, nie brak ani jednego!

To mówiąc, otworzył usta, ukazując dwa rzędy błyszczących białych zębów.

— Panowie, słuchajcie i zapamiętajcie sobie: Moje zęby są sztuczne. Firma Martens et Comp. wyrabia niezniszczalne zęby sztuczne!...

Po tych słowach pierwszy pan wziął drugiego pod rękę i obaj zawołali jednogłośnie:

— Polecamy państwu firmę Martens et Comp., proszę zamawiać tam zęby sztuczne!

Poczem obaj spokojnie się oddalili.

Tłum. C. S.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową	zł. 6.50
Bez dostawy	zł. 6.—
Za granicę	zł. 9.50

P. K. O. 141.871.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.), nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonjalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).

PRZEZ MIESIĄC LUTY poleca po cenach fabrycznych

WYROBY ŻYRARDOWSKIE

jak płótna, stołową bieliznę, serwetki, ręczniki, ścierki i. t. p.

Józef STEFANOWICZ

dawniej Roman ZUBIK Lwów, ul. HALICKA 16.

Ludowy

Bank Spółdzielczy

Lwów pl. Akademicki l. 4.

Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące.

NATURALIS

FARBA DO WŁOSÓW

od pół wieku w użyciu.

Momentalnie farbuje na wszystkie odcienie. Siwym włosom przywraca pierwotny kolor.

Sposób użycia w każdem pudełku.

Do nabycia wszędzie.

OBUWIE

MĘSKIE, DAMSKIE I DZIECINNE najlepsze i najtańsze tylko u firmy

L. T. SKRZYPEK

Proszę przekonać się i obejrzeć wystawę dawniej w Pasażu Mikołascha, obecnie

ul. Halicką Nr. 4.

Telefon 44—70. 520-10

Własny wyrób. Ceny fabryczne.

KOŁDRY watowane	od zł.	22·—
dwustronne	„ „	35·—
wełniane	„ „	50·—
KOŁDRY puchowe i pierzyny	„ „	125·—
Materace trawy morsk.	„ „	38·—
włosienne	„ „	80·—
PODUSZKI pierzane	„ „	18·—
SIENNIKI	„ „	5·—
KOCE wełniane	„ „	10·—
GOTOWE POSZEWKI . . .	„ „	3·—
GOTOWE PRZEŚCIERADŁA z dziurkami ręczne . .	„ „	11·—
PRZEŚCIERADŁA na łóżka .	„ „	5·50

PŁÓTNA — RĘCZNIKI — OBRUSY — KAPY — FIRANKI — DYWANY — najtaniej sprzedaje

FABRYKA POSCIELI i t. p.

PIETRUSZEWSKI MLEKO

LWÓW, KORALNICKA 6,

Tel. 37-72.

CENNIKI na żądanie DARMO.

Zawiadamiam uprzejmie, że przeniosłem swój Skład mebli z ul. Rzeźnickiej 14. do nowego lokalu przy ul. Rejtana 6. telef. 84—47 i polecam meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach.

Dziękując za dotychczasowe poparcie polecam się nadal łaskawym względom

M. GRÜNER

Lwów, Rejtana 6. telef. 84—47.

1645-3

Przyjmujemy

Wkładki Oszczędnościowe.

Każdy oszczędzający u nas bierze udział w ciągnieniach premjowych i otrzymuje darmo skarbonkę oszczędnościową będącą równocześnie luksusowym zegarkiem stołowym.

Zdolni **przedstawiciele** zostaną przyjęci dla oddziału **wkładek oszczędnościowych i obligacyj.**

POWSZECHNY ZAKŁAD KREDYTOWY, Spółdz. z ogr. por. we Lwowie

Pl. Marjacki 6-7. Kto. czek. P. K. O. 154-154.

ŁYŻKĄ PEŁNĄ SIŁ ŻYWOTNYCH,

niosącą zdrowie i energję, jest łyżka OVOMALTINE'y. Kto więc dba o siebie, niech ją dodaje codzień do rannego śniadania. Żaden z preparatów djetetycznych nie łączy w sobie tylu wartości odżywczych, co

OVOMALTINE

Zawierając skoncentrowane do maximum zasadnicze elementy odżywcze mleka, słodu, świeżych jaj i kakao, jest ona dzięki swej wybitnej łatwostrawności szybko i całkowicie przez organizm przyswajana. Stosowanie Ovomaltine'y konieczne jest w każdej rodzinie, dbającej o utrzymanie zdrowia dorosłych i normalny rozwój dzieci.

Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i sklepach spożywczych

Dr. A. WANDER, T. A., BERN (Szwajcarja)

Próby na żądanie wysyła gratis przedstawiciel na Polskę:

L. FAVRE, WARSZAWA

Rymarska 16

Gdzie jest Kutiepow niewiadomo, znane są niskie ceny za okulary i cwikiery w firmie

OPTYKA, Piłsudskiego 19.

MIKROCID

Krzysztofowicza znany środek leczniczo-weter. leczy gruźlicę, zapalenia itp. Żądać w aptekach. Gen. Zastępstwo: Lwów Wronowska 8. 1820-3

SPIESZCIE WSZYSCY

do magazynu STERNA, Kaźmierzowska 33.

bo z powodu zupełnej likwidacji sprzedaję najpiękniejsze i najlepsze rzeczy jak n. p. swetery, kamizelki, reformy, pończochy i t. p. **po bajecznie niskich cenach. Uwaga na firmę STERN, Kaźmierzowska 33**

FIRANKI,

DEKORACJE, TAPETY

T. KYSIAK i SYNOWIE

Lwów, pl. Smolki 4. Tel. 4009, ul. Kościuszki 20. Tel. 19-85

WAŻNE DLA

RADJO-AMATORÓW

SKRZYNKI DETEKTOROWE

Sprzedaje po cenach fabrycznych Fabryka Wyrobów Drzewnych

ARTUR FALTER

Lwów, ul. Źródlana 11 a, tel. 12-74

„LITURGJA“

Skład przyborów kościelnych, obrazów i dewocjonalji

Lwów, Kopernika 9. — Telef. 47—55. **poleca:** ornaty, kapy, baldachimy, chorągwie, feretrony, figury, monstrancje, kielichy, krzyże, lichtarze. — Pracownia wszelkiego rodzaju artystycznych haftów. **Wielki wybór dewocjonalji.**

1679-10

CHAŁWA GRECKA

RACHAT i NUGAT

po cenach konkurencyjnych i w każdej ilości poleca

WECHSLER,

Lwów, Lindego 9.

Ostatnia Nowość!!

Saers Crème 99

PARIS

65 Rue d'Avron

Varsovie

CRÈME SAERS „99“ jest środkiem specjalnym dla bardzo delikatnej skóry.

CRÈME SAERS „99“ zastępuje wszelkie perfumy i czyni twarz Twą młodą i piękną.

CRÈME SAERS „99“ czyni cerę aksamitną.

CRÈME SAERS „99“ jest specjalnością bezkonkurencyjną.

CRÈME SAERS stosuj zawsze, a zabezpieczysz twarz przed wiatrem.

CRÈME SAERS uchroni Cię przed wągrami, a w tym celu stosuj go w następujący sposób:

Gdy twarz jest pokryta wągrami, należy ją natrzeć zlekka spirytusem salicylowym, przyłożyć gorący okład poczem poddać twarz parowaniu. Rozpylić następnie wodę kolońską na twarzy i osuszyć ją.

Potem posmarować twarz kremem **„SAERS“** i zlekka przypudrować.

Po 3—4 razowem stosowaniu powyższego sposobu, twarz całkowicie się wygładzi i nabierze aksamitnego wyglądu.

Do nabycia w drogerjach i składach aptecznych.